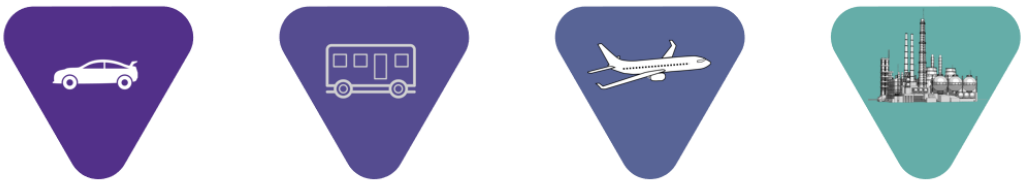
PATVIRTINTA
Vilniaus m. savivaldybės tarybos
2024 m.
sprendimu Nr.

Dokumento pavadinimas

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TRIUKŠMO PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANAS 2024 – 2028 METAMS

Organizatorius	**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS MIESTO TVARKYMO IR APLINKOS APSAUGOS SKYRIUS** Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento rengėjas	**UAB „VILNIAUS PLANAS“** Lvivo g. 25-102, LT-09320 Vilnius, tel. +370 601 31184. Kodas Juridinių asmenų registre 123615345
Bylos (segtuvo) išleidimo data	**2023 M. LAPKRIČIO MĖN.**

Pasirašančių asmenų pareigos:	*Vardai, pavardės, kiti būtini duomenys:*	*Parašai:*
Skyriaus vadovė	MILDA ŽEKONYTĖ	
Aplinkosaugos ekspertė	RŪTA BALKĖ el. p.: ruta.balke@vplanas.lt	

Turinys

Įvadas 2
Aglomeracijos, pagrindinių kelių ruožų, pagrindinių geležinkelio kelių ruožų aprašymas 3
Vilniaus miesto aglomeracija 3
Pagrindinių kelių ruožai 4
Pagrindinių geležinkelio kelių ruožai 6
Pramoninės veiklos zonos 8
Institucijos, atsakingos už Veiksmų plano priemonių įgyvendinimą 10
Teisinis reglamentavimas 11
Strateginių triukšmo žemėlapių apimamoje teritorijoje galiojantys triukšmo ribiniai dydžiai 14
Strateginio triukšmo kartografavimo rezultatai 15
Triukšmo veikiamų žmonių skaičius 15
Ikimokyklinio ugdymo įstaigų, bendrojo ugdymo mokyklų, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatų, kuriuos veikia tam tikro lygio triukšmas, skaičius 19
Veiksmų plano sudarymo metu jau įgyvendintos triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės 20
Kelių transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės 20
Geležinkelių transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės 28
Oro transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės 30
Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, kurių ketinama imtis per artimiausius 5 metus 35
Vilniaus miesto savivaldybės ir jai pavaldžių įmonių triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės 35
Pagrindinių kelių triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės 47
Geležinkelių transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės 47
Oro transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės 49
Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių siekiamas rodiklis 51
Dirginamų ir tokių, kuriems trikdomas miegas, žmonių skaičius 55
Ilgalaikė strategija 56
Nuostatos dėl numatomo Veiksmų plano įgyvendinimo užtikrinimo ir rezultatų įvertinimo 58
Priedai 59
Priedas Nr. 1 60

Įvadas

Vadovaujantis Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB, valstybės narės pagal triukšmo kartografavimo rezultatus tvirtina triukšmo prevencijos veiksmų planus (toliau – Veiksmų planas), kurių pagrindinis tikslas – užkirsti kelią triukšmo ribines vertes viršijančiam aplinkos triukšmui, mažinti triukšmą atitinkamose vietovėse, kur poveikio lygiai gali pakenkti žmonių sveikatai, ir išlaikyti tinkamą aplinkos triukšmo lygį ten, kur jis toks yra.

Sudarant aglomeracijų Veiksmų planus, šiuose planuose pateikiamos priemonės, skirtos kelių transporto (įskaitant aglomeracijose esančių pagrindinių kelių ruožų transportą) triukšmo, geležinkelių transporto (įskaitant aglomeracijose esančių pagrindinių geležinkelio kelių ruožų transportą) triukšmo, oro uostų ir aerodromų (įskaitant aglomeracijose esančius stambius oro uostus) triukšmo bei triukšmo iš pramoninės veiklos zonų prevencijai ir mažinimui. Planuojamos triukšmo mažinimo priemonės parenkamos atsižvelgiant į strateginio triukšmo kartografavimo metu nustatytus triukšmo ribinių dydžių viršijimus, triukšmo prevencijos priemonės parenkamos atsižvelgiant į planuojamą triukšmo ribinius dydžius viršijantį triukšmą patirsiančių gyventojų skaičių, jeigu per artimiausius penkerius metus nebūtų imtasi veiksmų triukšmo ribinių dydžių viršijimui išvengti.

Veiksmų planai Vyriausybės nustatyta tvarka sudaromi ir patvirtinami ne rečiau kaip kas penkerius metus ir ne anksčiau negu strateginiai triukšmo žemėlapiai.

Vykdant Vilniaus miesto aglomeracijos aplinkos triukšmo valdymą, 2022 m. sudaryti ir 2023 m. vasario 8 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-1767 patvirtinti Vilniaus aglomeracijos strateginiai triukšmo žemėlapiai, kurie parengti remiantis 2021 m. duomenimis. Pagal šiuos žemėlapius parengtas Vilniaus miesto triukšmo prevencijos veiksmų planas 2024 – 2028 m.

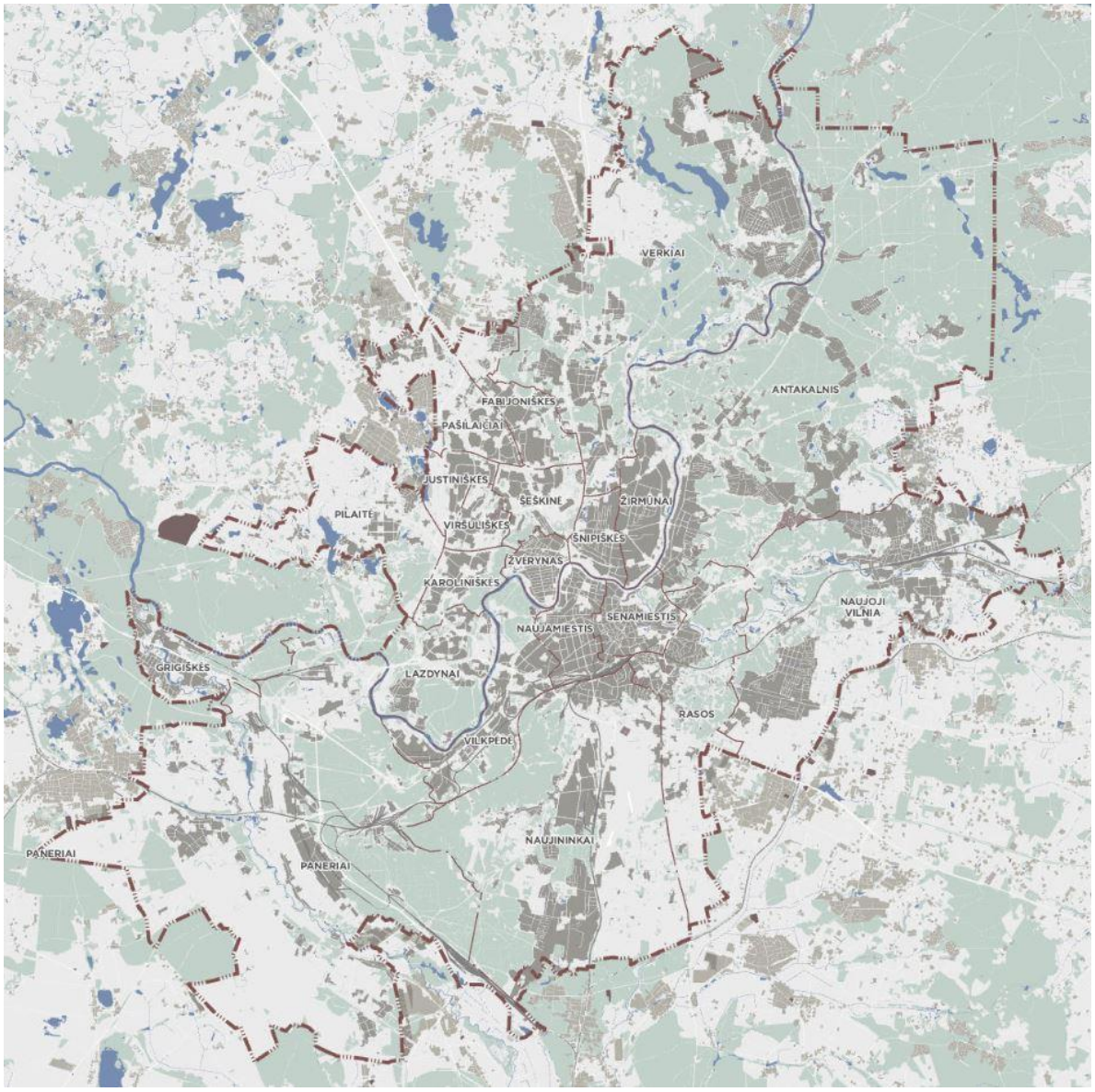
Triukšmo prevencijos veiksmų plane pateikiamas aglomeracijos, pagrindinių kelių ruožų, pagrindinių geležinkelio kelių ruožų aprašymas, informacija apie už Veiksmų plano priemonių įgyvendinimą atsakingas institucijas ar kitus atsakingus priemonių vykdytojus, teisinis reglamentavimas, strateginio triukšmo kartografavimo rezultatai, kartografavimo metu nustatytas triukšmo veikiamų žmonių skaičius, Veiksmų plano sudarymo metu jau įgyvendintos triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, nustatomos triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, kurių ketinama imtis per artimiausius 5 metus, ir jų įgyvendinimo reikalavimai.

Aglomeracijos, pagrindinių kelių ruožų, pagrindinių geležinkelio kelių ruožų aprašymas

Vilniaus miesto aglomeracija

Aglomeracija – teritorija, kurioje gyvena daugiau kaip 100 tūkstančių žmonių ir gyventojų tankumas atitinka urbanizuotos teritorijos gyventojų tankumą.

Vilniaus miesto savivaldybė – administracinis teritorinis vienetas Lietuvos pietryčiuose, kuris apima Vilniaus bei Grigiškių miestus ir keletą kaimų. Nors Vilniaus miestas kiekvienais metais auga, jo plotas išlieka labai panašus, 401 km^2.

1 pav. Vilniaus miesto aglomeracija

Vilnius – greičiausiai augantis miestas regione: per pastaruosius trejus metus gyventojų skaičius sostinėje išaugo 2,7 proc. Vilniuje vieninteliame iš didžiųjų miestų gyventi ir dirbti atvykusiųjų skaičius yra didesnis nei išvykusiųjų. Be to, Vilnius – antras jauniausias miestas (po Kopenhagos) tarp Šiaurės šalių Europoje.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2021 m. liepos 1 d. nuolatinių gyventojų skaičius Vilniaus mieste buvo 559,1 tūkst. gyventojų, 2022 m. – 576,0 tūkst. gyventojų ir 2023 m. – 593,4 tūkst. gyventojų ir tai yra penktadalis visos šalies gyventojų. Paskutiniais metais mieste stebimas apie 3 % gyventojų augimas. Vilniaus miesto savivaldybė – vienintelė iš didžiųjų miestų savivaldybių, kurioje per dešimtmetį gyventojų skaičius nesumažėjo.

Aglomeracijų triukšmo prevencijos veiksmų planuose planuojamos kelių transporto (įskaitant pagrindinių kelių transportą) triukšmo, geležinkelių transporto (įskaitant pagrindinių geležinkelio kelių transportą) triukšmo, oro uostų (įskaitant stambius oro uostus) bei pramonės veiklos zonų triukšmo prevencijai ir mažinimui skirtos priemonės.

Vadovaujantis Triukšmo valdymo įstatymu Vilniaus oro uostas nėra laikomas stambiu oro uostu (pagal Triukšmo valdymo įstatymą stambus oro uostas – tarptautinis oro uostas, kuriame per metus pakyla ir nusileidžia (vienas pakilimas arba vienas nusileidimas laikomas atskiru statistiniu vienetu) daugiau kaip 50 tūkstančių orlaivių, išskyrus mokomuosius skrydžius lengvaisiais orlaiviais). Iš viso Vilniaus oro uoste 2021 m. aptarnauta daugiau nei 25 tūkst. skrydžių.

Pagrindinių kelių ruožai

Pagrindinio kelio ruožas – magistralinio, krašto ar rajoninio valstybinės reikšmės kelio ruožas, kuriuo per metus važiuoja daugiau kaip 3 milijonai transporto priemonių.

Vilniaus mieste yra 8 pagrindinių kelių ruožai (valstybinės reikšmės magistraliniuose keliuose): A1 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda), A16 (Vilnius–Prienai– Marijampolė), A4 (Vilnius–Varėna–Gardinas), A19 (Vilniaus pietinis aplinkkelis). Besiribojantys su Vilniaus miesto teritorijos riba – 3 pagrindinių kelių ruožai (valstybinės reikšmės magistraliniuose keliuose): A2 (Vilnius–Panevėžys), A3 (Vilnius–Minskas), A14 (Vilnius–Utena) ir 2 pagrindinių kelių ruožai (valstybinės reikšmės krašto keliuose): 102 (Vilnius–Zarasai), 202 (Kirtimai–Baltoji Vokė) (2 pav.).

2 pav. Aglomeracijoje esančių pagrindinių kelių ruožų išsidėstymas 2021 m.

Vilniaus aglomeracijoje sudaryti pagrindinių kelių ruožų strateginiai triukšmo žemėlapiai pagal 13 kelių ruožų faktinius metinius eismo intensyvumo paroje duomenis (AB Lietuvos automobilių kelių direkcijos duomenys). Bendras kartografuotų kelių ilgis yra apie 33,0 km, ruožų ilgis Vilniaus miesto ribose – apie 24,5 km.

Aglomeracijoje ir ties jos ribosi esančių pagrindinių kelių ruožų informacija pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Aglomeracijoje ir jos gretimybėse esančių pagrindinių kelių ruožų informacija 2021 m.

Eilės Nr.	Europinis kelio numeris	Nacionalinis kelio numeris	Nacionalinis kelio pavadinimas	Ruožas, km		VMPEI, aut./p.
				nuo	iki	Bendras
1	E85	A1	Vilnius–Kaunas–Klaipėda	10.00	12.36	11225
2	E85	A1	Vilnius–Kaunas–Klaipėda	12.36	17.39	39643
3	E85	A1	Vilnius–Kaunas–Klaipėda	17.39	24.68	29511
4	E28	A16	Vilnius–Prienai– Marijampolė	15.56	18.11	15765
5	E28	A16	Vilnius–Prienai– Marijampolė	18.11	27.02	10583
6	-	A4	Vilnius–Varėna–Gardinas	15.56	24.20	10922
7	-	A19	Vilniaus pietinis aplinkkelis	0.00	2.79	35918
8	-	A19	Vilniaus pietinis aplinkkelis	2.79	7.84	17796
9	-	202	Kirtimai–Baltoji Vokė	8.02	12.17	9424
10	E28	A3	Vilnius–Minskas	6.65	11.91	15322
11	-	102	Vilnius–Zarasai	16.30	21.38	10965
12	-	A14	Vilnius–Utena	10.66	14.14	17399
13	E272	A2	Vilnius–Panevėžys	9.28	11.06	43214

Šaltinis: AB Lietuvos automobilių kelių direkcija (2022 m.)

Pagrindinių geležinkelio kelių ruožai

Pagrindinio geležinkelio kelio ruožas – geležinkelio kelio ruožas, kuriuo per metus važiuoja daugiau kaip 30 tūkstančių traukinių.

Pagal AB „Lietuvos geležinkeliai“ pateiktus duomenis, reikalingus Vilniaus miesto triukšmo kartografavimui, Vilniaus mieste geležinkelio kelio ruožuose Lentvaris–Paneriai ir Paneriai–Lentvaris/Vaidotai traukinių skaičius per metus viršijo 30 tūkstančių, todėl šie ruožai yra Vilniaus aglomeracijos pagrindinių geležinkelio kelių ruožai (3 pav.).

3 pav. Aglomeracijoje esančių pagrindinių geležinkelio kelių ruožų išsidėstymas 2021 m.

Vilniaus aglomeracijoje sudaryti pagrindinių geležinkelio kelių ruožų strateginiai triukšmo žemėlapiai pagal faktinius metinius eismo intensyvumo paroje duomenis. Bendras kartografuotų geležinkelio kelių ilgis yra apie 7,0 km, ruožų ilgis Vilniaus miesto ribose – apie 5,1 km.

Aglomeracijoje ir ties jos ribosi esančių pagrindinių geležinkelių kelių ruožų informacija pateikta 2 lentelėje.

2 lentelė. Aglomeracijoje esančių pagrindinių geležinkelių kelių ruožų informacija 2021 m.

Eilės Nr.	Nacionalinis kelio pavadinimas	Traukinių skaičius per metus	Geležinkelio kelio ruožo ilgis Vilniaus mieste, m
1	Lentvaris–Paneriai	41 736	4 658.60
2	Paneriai–Lentvaris/Vaidotai	30 514	413.92

Šaltinis: AB „Lietuvos geležinkeliai“ (2022 m.)

Pramoninės veiklos zonos

Pramoninės veiklos zona – teritorija, kurioje ūkio subjektai vykdo veiklą, kuriai vykdyti pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą būtinas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas arba taršos leidimas arba dėl kurios pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą būtina atlikti poveikio aplinkai vertinimą ar pagal Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymą būtina atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą.

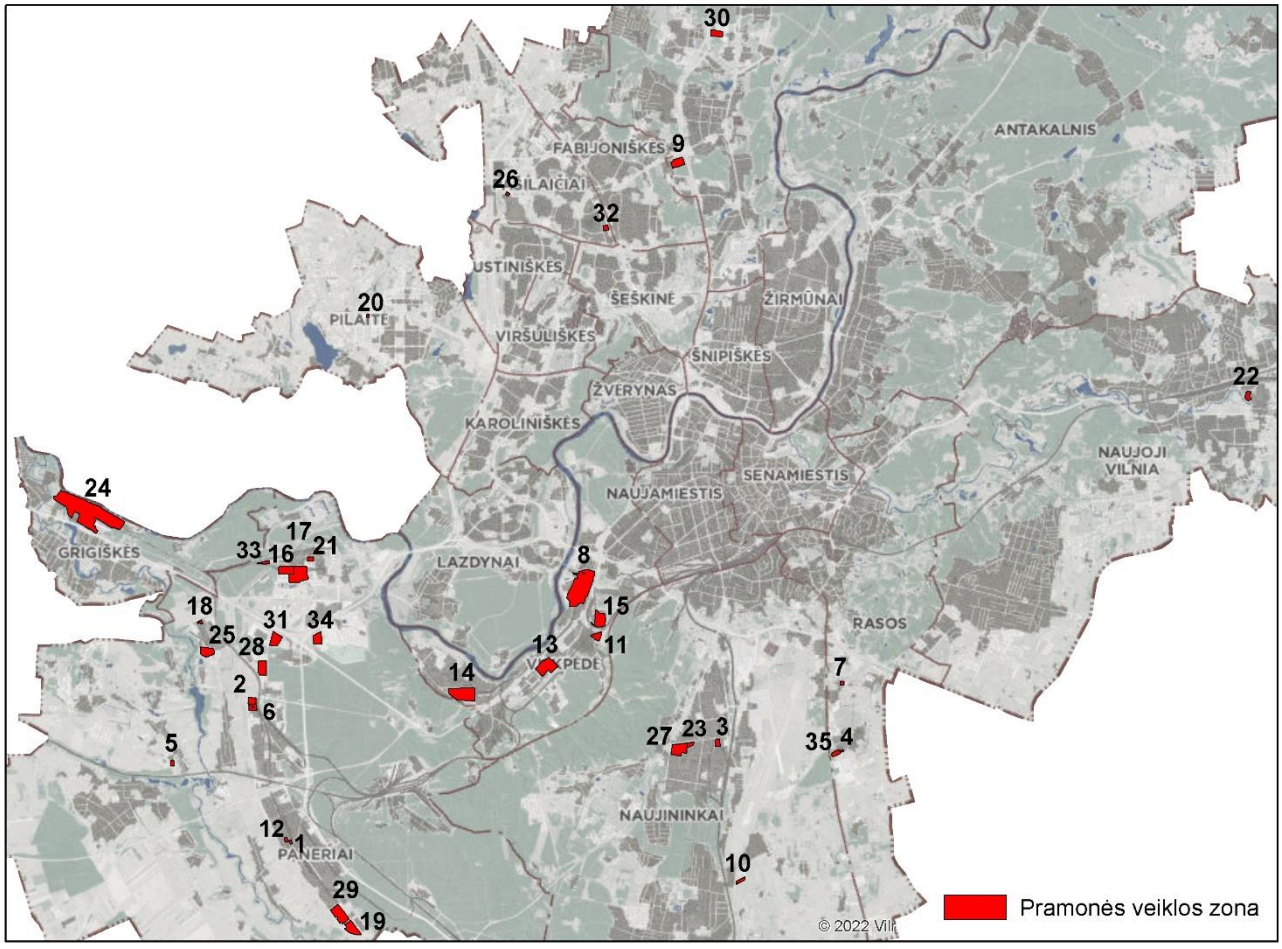
Vilniaus miesto pramoninės veiklos zonose veiklą vykdančių ūkio subjektų, kurių valdomų triukšmo šaltinių triukšmas kartografuotas, pavadinimų sąrašas pateiktas 3 lentelėje.

3 lentelė. Aglomeracijos pramoninės veiklos zonose veiklą vykdantys ūkio subjektai 2021 m.

Eilės Nr.	Veiklą vykdančio ūkio subjektas
1	UAB "Ekovalda"
2	VšĮ "Užstato sistemos administratorius"
3	UAB "Žalvaris Autoscrap"
4	UAB "Juknevičiaus kompostas"
5	UAB "TIlsta"
6	UAB "GreenTech Baltic"
7	UAB "Teltonika EMS"
8	AB "Vilniaus šilumos tinklai"
9	AB "Vilniaus šilumos tinklai"
10	UAB "ZAP grupė"
11	UAB "Atliekų tvarkymo centras"
12	UAB "VC Baltic"
13	AB "Vilniaus baldai"
14	UAB "Elmoris"
15	UAB "Paroc"
16	UAB "Energesman"
17	UAB "Vilniaus kogeneracinė jėgainė"
18	UAB "Biomotorai"
19	UAB "VAATC“
20	UAB "VAATC“
21	UAB "Forest investment“
22	AB "Vilniaus šilumos tinklai"
23	UAB „Kirtimų katilinė“
24	AB "Grigeo"
25	UAB "Ecso"
26	UAB "Glastika"
27	UAB "Ailit"
28	UAB "VSA Vilnius"

Eilės Nr.	Veiklą vykdančio ūkio subjektas
29	UAB "Skuba"
30	UAB "Teva Baltic"
31	UAB "Smurfit Kappa Baltic"
32	UAB "IDW"
33	UAB "Vaidva"
34	UAB "Ecoservice" ir UAB "Ecoservice projektai"
35	UAB "Ekonovus"

Didžioji dalis pramoninės veiklos zonų išsidėsčiusios pietinėje Vilniaus miesto teritorijos dalyje – Panerių, Vilkpėdės, Naujininkų ir Grigiškių seniūnijose. Pavieniai ūkio subjektai išsidėstę – Naujosios Vilnios, Verkių, Rasos, Pilaitės ir Pašilaičių seniūnijose (4 pav.).

4 pav. Aglomeracijoje esančių pramonės veiklos zonų išsidėstymas 2021 m.

Institucijos, atsakingos už Veiksmų plano priemonių įgyvendinimą

Informacija apie už Veiksmų plano priemonių įgyvendinimą atsakingas institucijas ar kitus atsakingus priemonių vykdytojus (institucijų bei priemonių vykdytojų pavadinimai, buveinių adresai, atstovų vardai, pavardės, telefono numeriai, fakso numeriai, elektroninio pašto adresai) pateikta 4-oje lentelėje.

4 lentelė. Institucijos, atsakingos už Veiksmų plano priemonių įgyvendinimą

Institucijos pavadinimas	Buveinės adresas	Atstovas	Telefono numeris	Elektroninis paštas

Vilniaus miesto savivaldybės administracija:
• Miesto aplinkos skyrius:
  ○ Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris
  ○ Kraštovaizdžio architektūros poskyris
• Infrastruktūros grupė:
  ○ Projektavimo komanda
  ○ Saugaus eismo komanda
  ○ Eismo valdymo komanda
• Teritorijų planavimo skyrius
• Energetikos skyrius
• Švietimo aplinkos skyrius
• Bendrojo ugdymo skyrius
• Sveikatos apsaugos skyrius
• Viešosios tvarkos grupė
• Projektų valdymo skyrius
	Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius	Emilis Tamošiūnas	+370 682 12496	emilis.tamosiunas@vilnius.lt

AB „Lietuvos automobilių kelių direkcija“	J. Basanavičiaus g. 36, LT–03109 Vilnius	Jolanta Nemaniūtė-Gužienė	+370 523 29600	jolanta.nemaniute@lakd.lt
AB „Lietuvos geležinkeliai“	Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius	Rokas Vilniškis	+370 612 34179	rokas.vilniskis@ltg.lt
AB „Lietuvos oro uostai“	Rodūnios kelias 10A, LT-02189 Vilnius	Aldona Jokubauskienė	+370 669 39454	a.jokubauskiene@ltou.lt
SĮ „Susisiekimo paslaugos“	Laisvės pr. 10A, LT–04215 Vilnius	Gintaras Macijauskas	+370 521 07050	gintaras.macijauskas@judu.lt
Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Polocko g. 12-2, LT-02104 Vilnius	Matas Budriūnas	+370 660 30607	matas.budriunas@vvsb.lt

Teisinis reglamentavimas

Kuriant bendrą pagrindą kovai su aplinkos triukšmo kenksmingu poveikiu visoje Europos Sąjungoje, Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba 2002 m. birželio 25 d. priėmė **Europos Parlamento ir Komisijos direktyvą 2002/49/EB** dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo. Aplinkos triukšmo direktyva siekiama palaipsniui nustatyti priemones, kuriomis sukuriami bendrieji triukšmo rodikliai, rengiami strateginiai triukšmo žemėlapiai, sudaromi veiksmų planai, įgyvendinami nacionaliniai veiksmų planai bei informuojama visuomenė.

Direktyvos tikslas — apibūdinti bendras procedūras, kuriomis siekiama išvengti, sumažinti, ar apsaugoti nuo aplinkos triukšmo kenksmingo poveikio pasekmių, įskaitant ir dirginimą. Įgyvendinant direktyvos tikslus atliekami veiksmai:

- visose valstybėse narėse laikantis bendrų įvertinimo metodų kartografavimo būdu nustatomas aplinkos triukšmo poveikis;
- informacija apie aplinkos triukšmą ir jo poveikį pateikiama visuomenei;
- pagal triukšmo kartografavimo rezultatus valstybės narės patvirtina veiksmų planus, kaip užkirsti kelią aplinkos triukšmui ar prireikus bent jį sumažinti atitinkamose vietovėse, o ypač ten, kur poveikio lygiai gali pakenkti žmonių sveikatai, ir kaip išlaikyti tinkamą aplinkos triukšmo lygį ten, kur jis toks yra.

Direktyva siekiama kontroliuoti triukšmą užstatytose teritorijose, visuomeniniuose parkuose ar kitose tyliosiose aglomeracijų zonose, tyliosiose gamtos zonose, teritorijose prie švietimo, sveikatos įstaigų ir kitų triukšmui jautrių pastatų bei zonų.

Direktyvos 2002/49/EB nuostatos į Lietuvos teisinę bazę perkeltos **Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymu** (2004 m. spalio 26 d. Nr. IX-2499, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2023-01-02), tai pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis triukšmo valdymą Lietuvoje. Šis įstatymas nustato triukšmo prevencijos teisinius pagrindus, triukšmo valdymo subjektų teises, pareigas, triukšmo kontrolės ir stebėsenos tvarką. Triukšmo valdymo įstatymo tikslas – reglamentuoti veiklos, kurią vykdant skleidžiamas triukšmas, valdymą siekiant išvengti klausos sutrikimų ar netekimo, apsaugoti žmonių gyvybę ir sveikatą bei aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio.

Siekiant sudaryti sąlygas įgyvendinti Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. balandžio 4 d. priimtas nutarimas „**Dėl Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo įgyvendinimo**“, kuriame patvirtintas:

- **Valstybinės triukšmo kontrolės tvarkos aprašas**, kuriame nustatoma Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos vykdomos valstybinės triukšmo šaltinių, išskyrus triukšmo šaltinius, kurių triukšmo kontrolė pagal Triukšmo valdymo įstatymą yra pavesta kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, triukšmo kontrolės vykdymo tvarka;
- **Triukšmo, kylančio atliekant statybos darbus gyvenamosiose patalpose ir gyvenamosiose teritorijose, kontrolės vykdymo tvarkos aprašas** nustato institucijų vykdomos triukšmo, kylančio atliekant statybos darbus gyvenamosiose patalpose ir gyvenamosiose teritorijose, kontrolės vykdymo tvarką;
- **Pirminės ir suvestinės triukšmo valdymo informacijos teikimo triukšmo prevencijos tarybai, valstybės ir savivaldybių institucijoms bei asmenims taisyklės**, kurios nustato informacijos apie triukšmo valdymą teikimo pagal kompetenciją tvarką. Taisyklių tikslas – užtikrinti institucijų bei asmenų teisę susipažinti su valstybės ir savivaldybių institucijų turima arba joms skirta informacija apie triukšmo valdymą, nustatyti naudojimosi pagrindines sąlygas, užtikrinančias informacijos apie triukšmo valdymą teikimą, ir suteikti institucijoms bei asmenims išsamią informaciją apie triukšmo poveikį visuomenės sveikatai;
- **Triukšmo prevencijos veiksmų planų sudarymo ir patvirtinimo bei juose nustatytų triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimo tvarkos aprašas** nustato triukšmo prevencijos veiksmų planų sudarymo, patvirtinimo ir patikslinimo tvarką, veiksmų planuose nustatomų triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių ir jų įgyvendinimo reikalavimus, konsultavimosi su visuomene triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių planavimo klausimais, Veiksmų planų projektų derinimo su triukšmo šaltinių, kurių triukšmas kartografuotas sudarant strateginius triukšmo žemėlapius, valdytojais, taip pat Lietuvos Respublikos bendradarbiavimo su kaimyninėmis valstybėmis triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių planavimo srityje tvarką bei veiksmų planų skelbimo visuomenei tvarką.

Vadovaujanti nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo įgyvendinimo“, patvirtintas **Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimo reikalavimų vykdymo kontrolės tvarkos aprašas** (2006 m. liepos 18 d. Nr. V-641, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2018-09-13), kuriame nustatoma numatytų triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimo reikalavimų vykdymo kontrolės tvarka.

Įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo nuostatas dėl triukšmo strateginiam kartografavimui taikomų metodų ir

triukšmo įvertinimo rodiklių ir siekiant užtikrinti triukšmo neigiamo poveikio žmonių sveikatai valdymą, patvirtinta **Lietuvos higienos norma HN 33:2011** „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (2011 m. birželio 13 d. Nr. V-604, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2018-02-14). Higienos norma nustato stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ribinius dydžius gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje ir taikoma vertinant triukšmo poveikį visuomenės sveikatai.

Triukšmo valdymą ir triukšmo šaltinių valdytojų įsipareigojimus reglamentuojantys teisės aktai: Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (2002 m. gegužės 16 d. Nr. IX-886), Triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo tvarkos aprašas (2005 m. liepos 21 d. Nr. V-596), Statybos įstatymas (1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240), Statybos techninis reglamentas: STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“ (2003 m. liepos 17 d. Nr. 387), Teritorijų planavimo įstatymas (1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120), Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (2017 m. birželio 27 d. Nr. XIII-529), Aplinkos apsaugos įstatymas (1992 m. sausio 21 d. Nr. I-2223), Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės (2013 m. liepos 15 d. Nr. D1-528) ir kt.

Strateginių triukšmo žemėlapių apimamoje teritorijoje galiojantys triukšmo ribiniai dydžiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 8 punktu, Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2023 m. vasario 8 d. sprendimu Nr. 1-1767 patvirtino triukšmo rodiklius Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje.

Triukšmas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje, gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje, įvertinamas matavimo ir (ar) modeliavimo būdu, gautus rezultatus palyginant su lentelėje pateikiamais didžiausiais leidžiamais triukšmo ribiniais dydžiais gyvenamuosiuose bei visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje (5 lentelė).

5 lentelė. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai, naudojami triukšmo strateginio kartografavimo rezultatams įvertinti

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Triukšmo rodiklis	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (L_{AeqT}) dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (L_{AFmax}) dBA	Strateginio triukšmo kartografavimo rezultatas dBA
1	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliamo triukšmo	L_{dvn} $L_{dienos*}$ $L_{vakaro*}$ $L_{nakties*}$	65 65 60 55	70 70 65 60	65 65 60 55
2	Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje pramoninės veiklos (išskyrus transportą) stacionarių triukšmo šaltinių sukeliamo triukšmo	L_{dvn} $L_{dienos*}$ $L_{vakaro*}$ $L_{nakties*}$	55 55 50 45	60 60 55 50	55 55 50 45

* Paros laiko (dienos, vakaro ir nakties) pradžios ir pabaigos valandos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 2 straipsnio 3, 9 ir 28 dalyse nurodytų dienos triukšmo rodiklio (L_{dienos}), vakaro triukšmo rodiklio (L_{vakaro}) ir nakties triukšmo rodiklio ($L_{nakties}$) apibrėžtyse, L_{dvn} triukšmo rodiklis suprantamas taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje.

Strateginio triukšmo kartografavimo rezultatai

Įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/49/EB bei Triukšmo valdymo įstatymo nuostatas, 2022 m. teisės aktų nustatyta tvarka atliktas 2021 m. situacijos Vilniaus aglomeracijos strateginis triukšmo kartografavimas. Vilniaus aglomeracijos triukšmo strateginiai žemėlapiai patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 8 d. sprendimu Nr. 1-1767.

Strateginiai triukšmo žemėlapiai peržiūrimi ir, jei reikia, pataisomi ne rečiau kaip kas penkerius metus nuo jų parengimo datos. Aglomeracijų strateginius triukšmo žemėlapius sudaro atskiri kelių (įskaitant pagrindinių kelių ruožus), geležinkelio kelių (įskaitant pagrindinių geležinkelio kelių ruožus), oro uostuose (įskaitant stambius oro uostus) kylančių ir tupiančių orlaivių bei pramoninės veiklos zonų strateginiai triukšmo žemėlapiai.

Vilniaus miesto strateginio triukšmo kartografavimo informacija teikiama Vilniaus aplinkos internetinėje svetainėje (https://aplinka.vilnius.lt/). Skaitmeniniai žemėlapiai yra skelbiami Vilniaus miesto interaktyvių žemėlapių internetinėje svetainėje (https://maps.vilnius.lt/).

Remiantis strateginiais triukšmo žemėlapiais, juose nustatytais triukšmo lygiais, triukšmo poveikiu gyvenamosios paskirties pastatams, švietimo ir sveikatos priežiūros įstaigoms, triukšmo veikiamuose pastatuose gyvenančių žmonių, ugdomų mokinių, stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos pastatuose gydomų pacientų skaičiumi, apskaičiuotu triukšmo prevencijos priemonių įgyvendinimo poreikio prioriteto rodikliu, nustatytos prioritetinės triukšmo prevencijos teritorijos Vilniaus mieste. Išskirtų teritorijų aplinkoje planuojama vykdyti aplinkos triukšmo kasmetinius stebėjimus, įvertinant triukšmo lygį gyventojams jautriose vietose. Gautos sistemingos žinios apie triukšmo lygio kaitą Vilniaus mieste, padės valdyti aplinkos triukšmą, įvertinti kaitos tendencijas, teikti siūlymus dėl triukšmo lygio sumažinimo ir atspindėti viso miesto bendrą akustinę situaciją.

Triukšmo veikiamų žmonių skaičius

Įvertintas bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia nurodytų L_{dvn} verčių intervalų kelių triukšmas, pateiktas 6 lentelėje.

6 lentelė. Gyventojų, kuriuos veikia L_{dvn} kelių triukšmas, skaičius

L_{dvn} verčių intervalas, dBA	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80	>80
Triukšmo veikiamų žmonių skaičius, vnt.	120 738	69 787	24 002	5 499	220	0

Bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia 55-60 dB L_{dvn} verčių intervalų kelių triukšmas – 120 738, 60–65 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 69 787, 65–70 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 24 002, 70–75 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 5 499, >75 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 220.

Bendras gyventojų skaičius, kurie veikiami kelių triukšmo, kurio L_{dvn} vertės yra didesnės kaip 65 dB – 29 721.

Įvertintas bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia nurodytų $L_{nakties}$ verčių intervalų kelių triukšmas, pateiktas 7 lentelėje.

7 lentelė. Gyventojų, kuriuos veikia $L_{nakties}$ kelių triukšmas, skaičius

$L_{nakties}$ verčių intervalas, dBA	>50-55	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80
Triukšmo veikiamų žmonių skaičius, vnt.	85 126	30 402	7 397	652	0	0

Bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia 50-55 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų kelių triukšmas – 85 126, 55–60 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 30 402, 60–65 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 7 397, 65–70 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 652.

Bendras gyventojų skaičius, kurie veikiami kelių triukšmo, kurio $L_{nakties}$ vertės yra didesnės kaip 55 dB – 38 451.

Įvertintas bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia nurodytų L_{dvn} verčių intervalų geležinkelio kelių triukšmas, pateiktas 8 lentelėje.

8 lentelė. Gyventojų, kuriuos veikia L_{dvn} geležinkelio kelių triukšmas, skaičius

L_{dvn} verčių intervalas, dBA	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80	>80
Triukšmo veikiamų žmonių skaičius, vnt.	3 746	1 095	135	31	3	0

Bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia 55-60 dB L_{dvn} verčių intervalų geležinkelio kelių triukšmas – 3 746, 60–65 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 1 095, 65–70 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 135, 70–75 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 31, >75 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 3.

Bendras gyventojų skaičius, kurie veikiami geležinkelio kelių triukšmo, kurio L_{dvn} vertės yra didesnės kaip 65 dB – 169.

Įvertintas bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia nurodytų $L_{nakties}$ verčių intervalų geležinkelio kelių triukšmas, pateiktas 9 lentelėje.

9 lentelė. Gyventojų, kuriuos veikia $L_{nakties}$ geležinkelio kelių triukšmas, skaičius

$L_{nakties}$ verčių intervalas, dBA	>50-55	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80
Triukšmo veikiamų žmonių skaičius, vnt.	2 765	702	71	9	3	0

Bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia 50-55 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų geležinkelio kelių triukšmas – 2 765, 55–60 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 702, 60–65 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 71, 65–70 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 9, >70 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 3.

Bendras gyventojų skaičius, kurie veikiami geležinkelio kelių triukšmo, kurio $L_{nakties}$ vertės yra didesnės kaip 55 dB – 785.

Įvertintas bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia nurodytų L_{dvn} verčių intervalų pramonės veiklos zonų triukšmas, pateiktas 10 lentelėje.

10 lentelė. Gyventojų, kuriuos veikia L_{dvn} pramonės veiklos zonų triukšmas, skaičius

L_{dvn} verčių intervalas, dBA	>45-50	>50-55	>55-60	>60-65	>65-70	>70
Triukšmo veikiamų žmonių skaičius, vnt.	39	11	0	0	0	0

Bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia 45-50 dB L_{dvn} verčių intervalų pramonės veiklos zonų triukšmas – 39, 50–55 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 11, 55–60 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 0.

Bendras gyventojų skaičius, kurie veikiami pramonės veiklos zonų triukšmo, kurio L_{dvn} vertės yra didesnės kaip 55 dB – 0.

Įvertintas bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia nurodytų $L_{nakties}$ verčių intervalų pramonės veiklos zonų triukšmas, pateiktas 11 lentelėje.

11 lentelė. Gyventojų, kuriuos veikia $L_{nakties}$ pramonės veiklos zonų triukšmas, skaičius

$L_{nakties}$ verčių intervalas, dBA	>40-45	>45-50	>50-55	>55-60	>60-65	>65-70
Triukšmo veikiamų žmonių skaičius, vnt.	17	0	0	0	0	0

Bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia 40-45 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų pramonės veiklos zonų triukšmas – 17, 45–50 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 0.

Bendras gyventojų skaičius, kurie veikiami pramonės veiklos zonų triukšmo, kurio $L_{nakties}$ vertės yra didesnės kaip 45 dB – 0.

Įvertintas bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia nurodytų L_{dvn} verčių intervalų oro uosto triukšmas, pateiktas 12 lentelėje.

12 lentelė. Gyventojų, kuriuos veikia L_{dvn} oro uosto triukšmas, skaičius

L_{dvn} verčių intervalas, dBA	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80	>80
Triukšmo veikiamų žmonių skaičius, vnt.	6 811	1 715	89	0	0	0

Bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia 55-60 dB L_{dvn} verčių intervalų oro uosto triukšmas – 6 811, 60–65 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 1 715, 65–70 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 89, >70 dB L_{dvn} verčių intervalų triukšmas – 0.

Bendras gyventojų skaičius, kurie veikiami oro uosto triukšmo, kurio L_{dvn} vertės yra didesnės kaip 65 dB – 89.

Įvertintas bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia nurodytų $L_{nakties}$ verčių intervalų oro uosto triukšmas, pateiktas 13 lentelėje.

13 lentelė. Gyventojų, kuriuos veikia $L_{nakties}$ oro uosto triukšmas, skaičius

$L_{nakties}$ verčių intervalas, dBA	>50-55	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80
Triukšmo veikiamų žmonių skaičius, vnt.	4 278	639	14	0	0	0

Bendras skaičius žmonių, gyvenančių Vilniaus aglomeracijoje, tokiuose būstuose, kuriuos veikia 50-55 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų oro uosto triukšmas – 4 278, 55–60 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 639, 60–65 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 14, >65 dB $L_{nakties}$ verčių intervalų triukšmas – 0.

Bendras gyventojų skaičius, kurie veikiami oro uosto triukšmo, kurio $L_{nakties}$ vertės yra didesnės kaip 55 dB – 653.

Ikimokyklinio ugdymo įstaigų, bendrojo ugdymo mokyklų, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatų, kuriuos veikia tam tikro lygio triukšmas, skaičius

Analizuojamos Vilniaus aglomeracijos teritorijoje esančios ikimokyklinio ugdymo įstaigos, bendrojo ugdymo mokyklos, stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos ir ties šių įstaigų pastatų fasadais L_{dvn}, L_{dienos}, L_{vakaro} ir $L_{nakties}$ triukšmo rodiklių didžiausios vertės.

Vilniaus aglomeracijos kelių triukšmo poveikio zonoje esančių ugdymo ir sveikatos priežiūros įstaigų skaičius pateiktas 14 lentelėje.

14 lentelė. Ikimokyklinio ugdymo įstaigų, bendrojo ugdymo mokyklų, stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kurias veikia L_{dvn}, L_{dienos}, L_{vakaro} ir $L_{nakties}$ kelių triukšmo rodiklių didžiausios vertės, skaičius

Pagal L_{dvn} triukšmo rodiklį						
L_{dvn} verčių intervalas, dBA	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80	>80
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos, vnt.	70	28	2	0	0	0
Bendrojo ugdymo mokyklos, vnt.	47	15	7	0	0	0
Stacionarines asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vnt.	28	17	3	0	0	0
Pagal L_{dienos} triukšmo rodiklį						
L_{dienos} verčių intervalas, dBA	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80	>80
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos, vnt.	53	19	1	1	0	0
Bendrojo ugdymo mokyklos, vnt.	38	12	2	0	0	0
Stacionarines asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vnt.	25	11	1	0	0	0
Pagal L_{vakaro} triukšmo rodiklį						
L_{vakaro} verčių intervalas, dBA	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80	>80
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos, vnt.	34	7	1	0	0	0
Bendrojo ugdymo mokyklos, vnt.	26	9	1	0	0	0
Stacionarines asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vnt.	22	6	0	0	0	0
Pagal $L_{nakties}$ triukšmo rodiklį						
$L_{nakties}$ verčių intervalas, dBA	>55-60	>60-65	>65-70	>70-75	>75-80	>80
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos, vnt.	4	1	0	0	0	0
Bendrojo ugdymo mokyklos, vnt.	8	0	0	0	0	0
Stacionarines asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vnt.	4	0	0	0	0	0

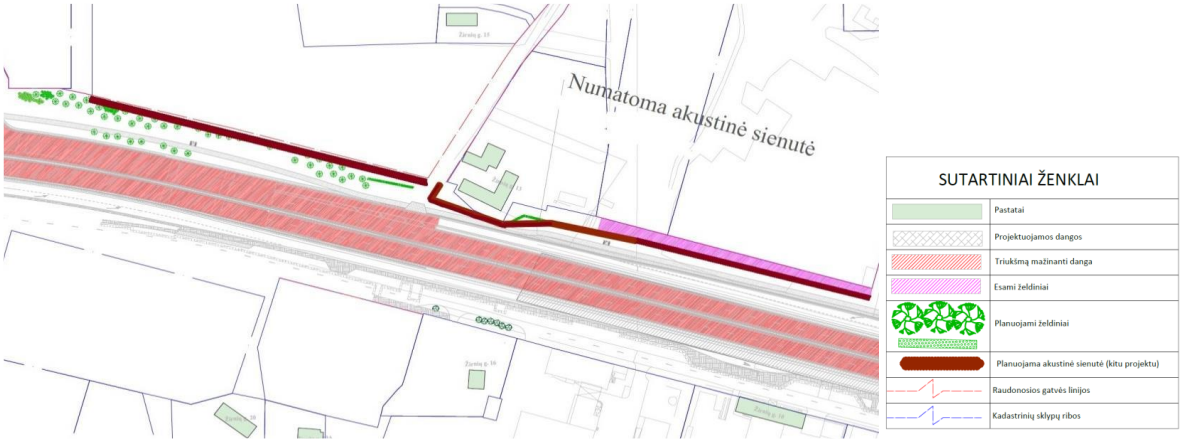
Vilniaus aglomeracijos geležinkelio kelių, pramonės veiklos zonų, oro uosto kartografuojamoje teritorijoje nėra ikimokyklinio ugdymo įstaigų, bendrojo ugdymo mokyklų, stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kurios pagal HN 33:2011 patektų į viršnorminio triukšmo poveikio zoną.

Veiksmų plano sudarymo metu jau įgyvendintos triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės

Kelių transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės

Akustinės sienutės, mažinant kelių triukšmo sklaidą

Vilniaus miesto savivaldybė rengdama Liepkalnio g., Žirnių g. ir Minsko g. sankryžos rekonstrukcijos projektą, teritorijos akustinės aplinkos apsaugai numatė triukšmą mažinančias priemones: dvi akustines sienutes ties Žirnių g. 13 – 15 ir vieną akustinę sienutę ties Minsko pl. 6 – 10 (5 pav. ir 6 pav.). Akustinių sienučių aukštis – 5 metrai. Kompensacinės triukšmą mažinančios priemonės buvo įrengtos 2020 – 2021 metais.

5 pav. Akustinės sienutės ties Žirnių g. 13 – 15

6 pav. Akustinės sienutės ties Minsko pl. 6 – 10

Akustinės priemonės, didinančios pastatų akustinę apsaugą

Kai konkrečioje miesto dalyje nėra tinkamų techninių galimybių įrengti triukšmą slopinančias inžinerines priemones – akustines sienutes, o eismo organizavimo priemonėmis negalima sumažinti transporto triukšmo iki leistino, reikalinga įdiegti triukšmą slopinančias priemones pačiuose gyvenamuosiuose namuose.

Vilniaus miesto savivaldybė, įgyvendindama Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energinio efektyvumo didinimo programą, įvairius statybos bei rekonstrukcijų projektus, siekia gerinti gyvenamosios aplinkos kokybės rodiklius, įrengiant triukšmą slopinančias priemones (aukštos akustinės klasės langus) gyvenamosios paskirties pastatuose, kurie patenka į padidinto triukšmo zoną. Tokiu būdu panaudojant įvairias izoliacines priemones gyventojai apsaugomi nuo triukšmo pastatų viduje.

Vilniaus mieste įgyvendintos triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės (2019 – 2023 m.) – langų keitimas, užtikrinant, kad triukšmo ribiniai dydžiai nebūtų viršijami:

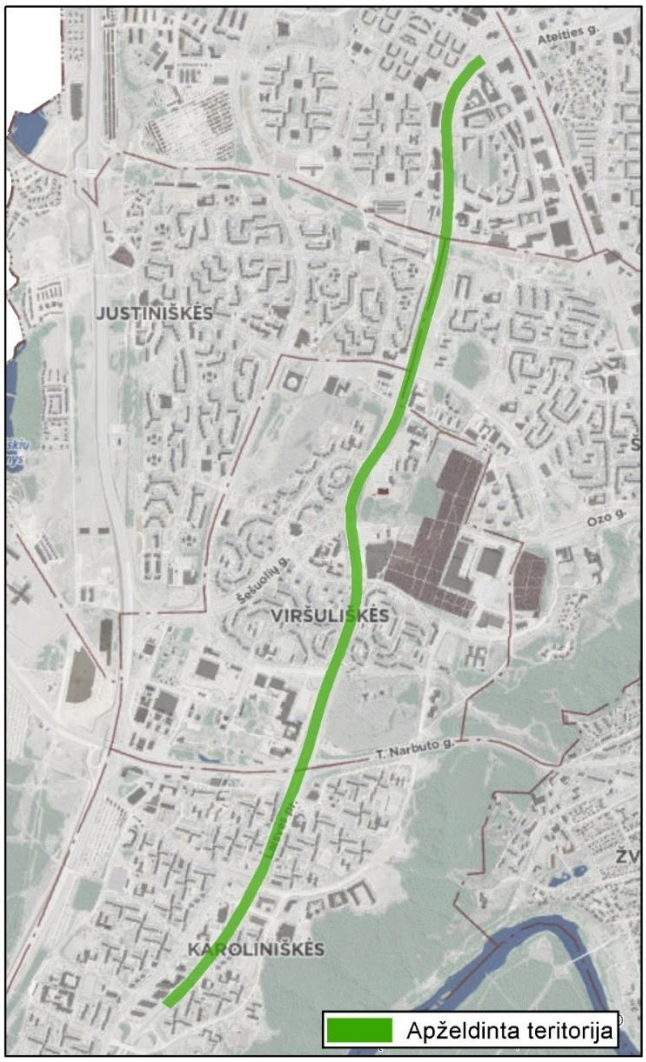
- Langų, su tinkamomis akustinėmis savybėmis įrengimas, įgyvendinant Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energetinio efektyvumo didinimo programą: įgyvendintų atnaujinimo (modernizavimo) projektų per 2019 – 2023 m. – 60 B ir C klasės namų, kuriuose keičiami visi seni mediniai langai ir dalis plastikinių langų pagal gyventojų pageidavimą;
- Langų atnaujinimas švietimo įstaigose: Vilniaus lopšelis darželis „Gervelė“ (Stadiono g. 5), Vilniaus Antakalnio progimnazija (Antakalnio g. 33), Vilniaus Vaduvos darželis mokykla (Vaduvos g. 14A), Vilniaus Vilkpėdės darželis mokykla (Gerosios Vilties g. 15);
- Vilniaus miesto savivaldybė rengdama Liepkalnio g., Žirnių g. ir Minsko g. sankryžos rekonstrukcijos projektą, gyvenamajai vidaus aplinkos apsaugai numatė triukšmą mažinančias priemones – langų keitimą į garsą izoliuojančius langus gyvenamuosiuose namuose gyvenamuosiuose ir miegamuosiuose kambariuose. Pastatams keičiami langai – taikant maksimalią A garso klasės sistemą (ypač gero akustinio komforto sąlygų klasė), kuri užtikrina, kad pastato viduje reglamentuojamos triukšmo ribinės vertės nebus viršijamos. Šios klasės išmatuotų laboratorinių garso izoliavimo rodiklių Rw ribos yra >43 dBA.

Triukšmo sklaidą ekranuojančios augmenijos panaudojimas

Želdiniai absorbuoja garso bangas ir išplečiant triukšmo sklaidos plotą jas išsklaido, tokiu būdu dalis akustinės energijos yra prarandama dėl sugerties žemės paviršiuje bei ore. Triukšmo, sklindančio pro želdinius, sumažėjimas priklauso nuo: želdinių pobūdžio, medžių tipo, rūšies bei metų laiko. Taip pat svarbios yra ir netiesiogiai švelninančios neigiamą eismo triukšmo poveikį papildomos teigiamos želdinių savybės: teigiamas psichologinis poveikis ir teigiamas vizualusis poveikis.

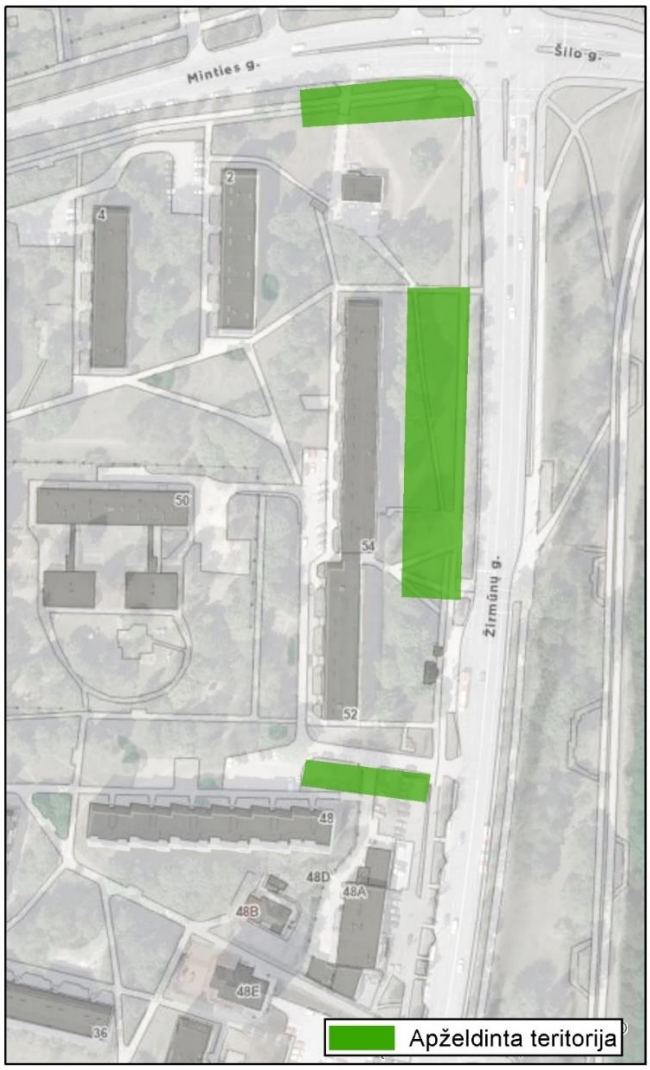
Saugant gyvenamąją aplinką ir gerinant gyvenimo kokybę Vilniaus mieste, įrengtos triukšmą slopinančios inžinerinės apsaugos priemonės – želdinių apsauginės juostos (2019 – 2023 m.):

- Apželdinimas ties Laisvės pr.: Tarp Laisvės pr. 26 ir Laisvės pr. 125 pasodinta 350 vnt. lapuočių medžių (7 pav.);

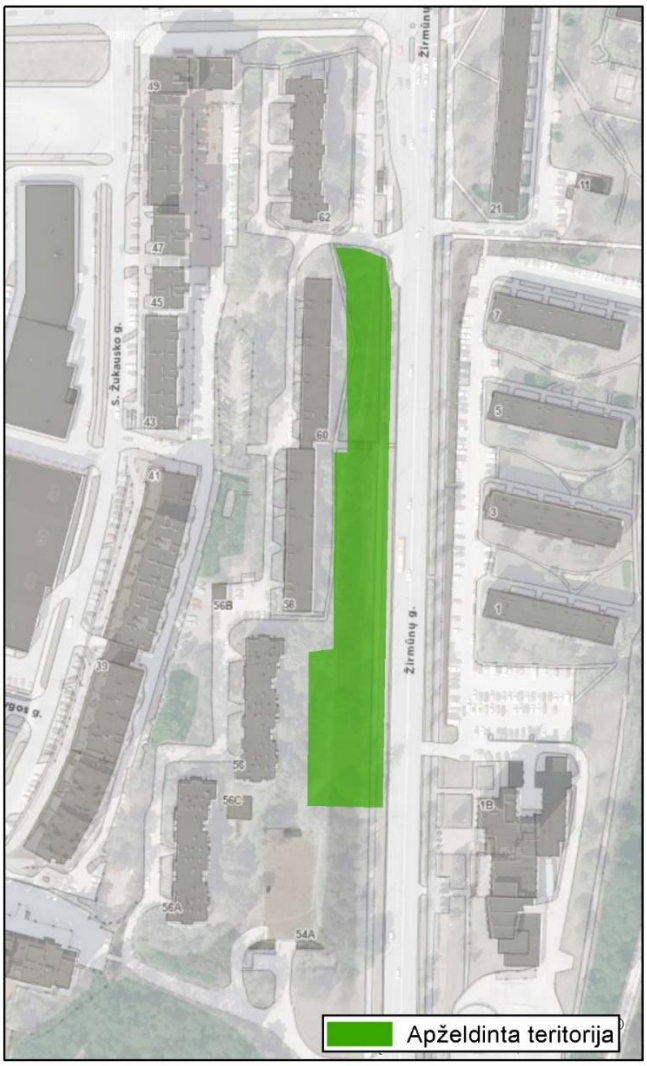
7 pav. Apželdinimas ties Laisvės pr.

- Apželdinimas ties Žirmūnų g. 54: 2021 metais įgyvendintas kompleksinis gyvenamojo rajono kvartalo Žirmūnų, Minties, Tuskulėnų gatvių trikampyje viešosios infrastruktūros atnaujinimo projektas, kuriame ypatingas dėmesys skirtas ir teritorijos apželdinimui – kvartale numatyta pasodinti daug naujų medžių ir krūmų, apjungiančių žaliąsias erdves (8 pav.);

8 pav. Apželdinimas ties Žirmūnų g. 54

- Apželdinimas ties Žirmūnų g. 56, 58, 60: teritorijoje yra natūraliai želiantis šlaitas, joje papildomai pasodinta medžių, formuojant tankių natūralių želdinių nepermatomą juostą (9 pav.);

9 pav. Apželdinimas ties Žirmūnų g. 56, 58, 60

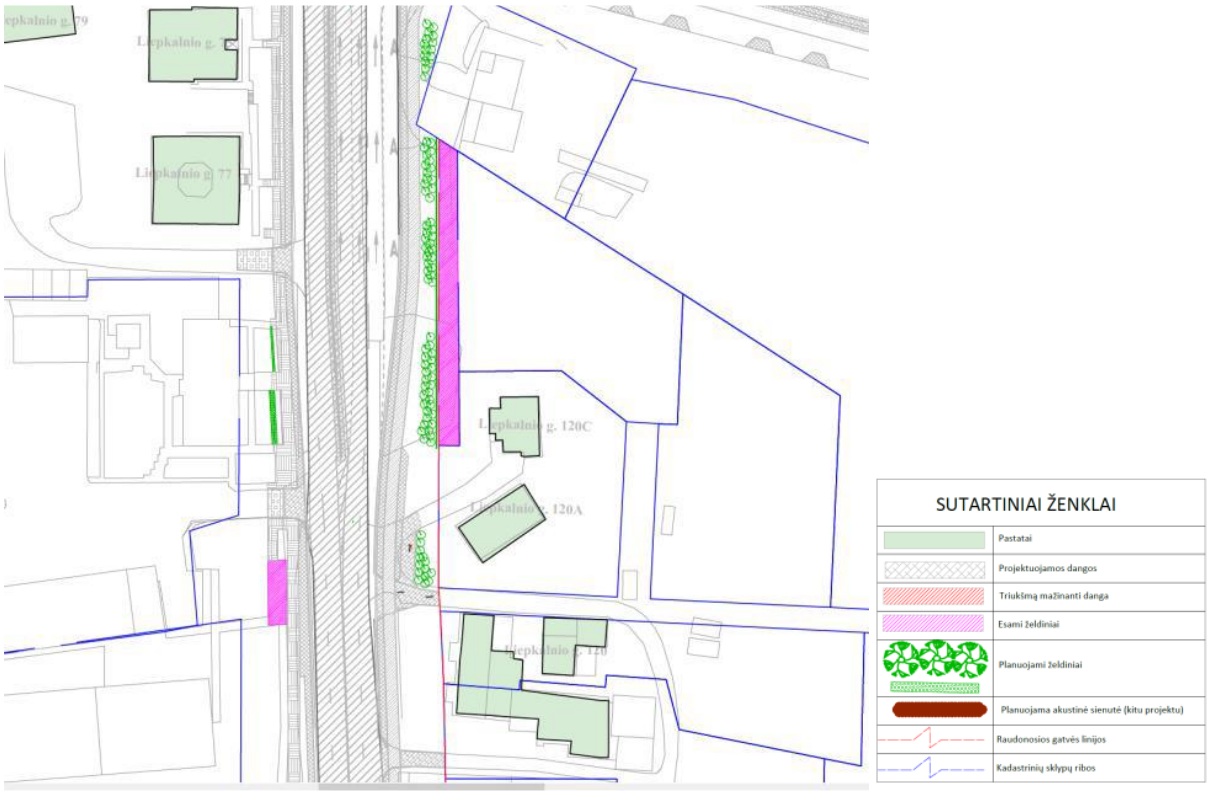
- Apželdinimas Liepkalnio g.: įgyvendinant Liepkalnio g., Žirnių g. ir Minsko g. sankryžos rekonstrukcijos projektą, teritorijos akustinės aplinkos apsaugai numatė triukšmą mažinančias priemones: želdinius (10, 11, 12, 13 pav.).

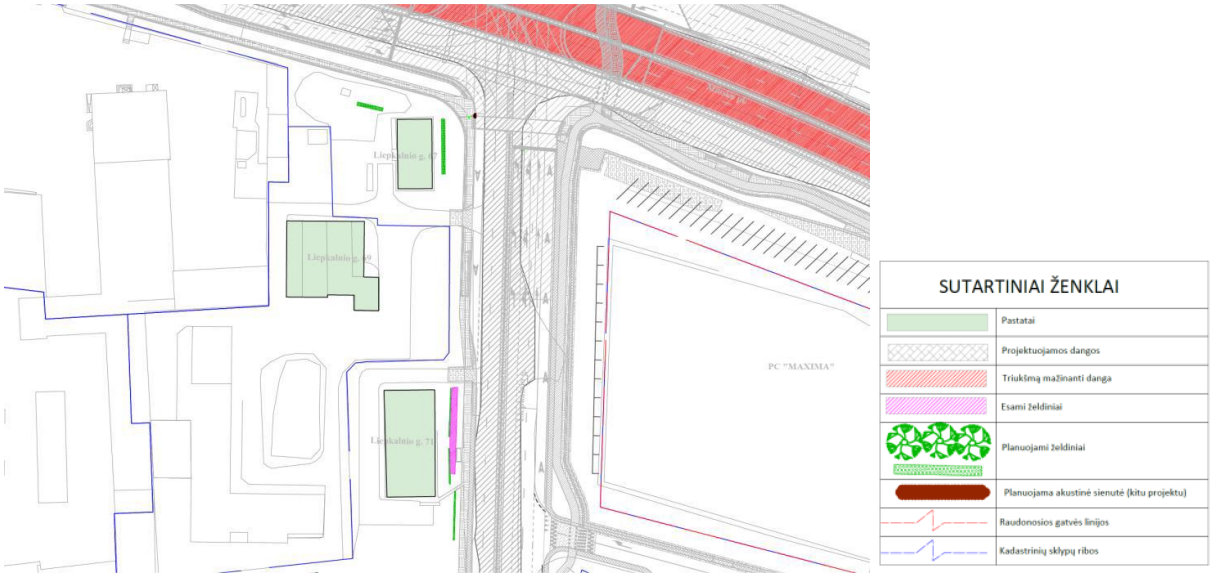
10 pav. Želdiniai ties Tarpkalnio 40, Liepkalnio g. 55, 57 ir 96

11 pav. Želdiniai ties Liepkalnio g. 104 ir 106

12 pav. Želdiniai ties Liepkalnio g. 120A

13 pav. Želdiniai ties Liepkalnio g. 67, 71

Gatvių priežiūros darbai, mažinant kelių triukšmo sklaidą

Viena iš galimų priemonių, kuri taikoma triukšmo šaltinyje yra tylesnė kelio danga bei kelių priežiūra (dangos atnaujinimo, keitimo ir taisymo darbai). Siekiant sumažinti aplinkos triukšmo lygį projektuojant kelio dangas, rekomenduojama atsižvelgti į dangų akustinių savybių duomenis.

Vykdant Liepkalnio g., Žirnių g. ir Minsko g. sankryžos rekonstrukcijos projektą, teritorijos akustinės aplinkos apsaugai įrengtas triukšmą mažinantis asfaltas ties Žirnių g. ir Minsko pl.

Vilniaus mieste vykdyti gatvių priežiūros darbai (2019 – 2023 m.), mažinant kelių triukšmą šaltinyje:

- Sistemingai tvarkytos gatvių dangos, likviduojant duobes, nelygumus;
- Atliktas gatvių, šaligatvių remontas: Per 2019 – 2023 atlikta ištisinio asfaltavimo darbų apie 100 km;
- Žvyruotų gatvių priežiūra, naujų asfalto dangų įrengimas: grunto / žvyro dangos gatvių asfaltavimo darbai atliekami tam tikslui skyrus lėšas. Per 2019 – 2023 metus įrengta apie 43 km asfaltbetonio dangos gatvių.

Automobilių transporto eismo reguliavimo priemonės

Rekonstruojant gatves istoriškai susiklosčiusiose vertingose miestų dalyse, kur netinka įrengti triukšmą slopinančias inžinerines priemones, reikia numatyti galimybę sumažinti tose gatvėse transporto srautus, uždrausti sunkvežimių transporto eismą.

Vilniaus mieste taikytos kelių transporto eismo reguliavimo priemonės (2019 – 2023 m.):

- Įgyvendintas Senamiesčio kilpinio eismo organizavimo projektas, mažinant taršių (triukšmingų) automobilių srautą bei likviduojat tranzitinį automobilių eismą per Senamiestį;
- Taikytas automobilių srautų mažinimas visų kategorijų gatvėse, tankiai užstatytoje miesto teritorijoje, įgyvendinant viešojo transporto juostų plėtros ir viešojo transporto eismo pirmumo priemones;
- Automobilių srautų mažinimas C ir D kategorijų gatvėse Senamiesčio ir Naujamiesčio teritorijoje, įgyvendinant parkavimo vietų mažinimo, parkavimo įkainių didinimo, greičių ribojimo, krovinių logistikos ekologizavimo priemones. Humanizuotos Naugarduko, T. Ševčenkos, Algirdo, Geležinkelio gatvės;
- Netolygaus važiavimo (ir vidutinio automobilių srautų greičio) mažinimas tankiai apgyvendintuose miesto rajonuose (D kategorijų gatvėse). Humanizuotos I. Šimulionio, Didlaukio, Gerosios Vilties, Saulėtekio al., jungiamoji gatvė prie Vilniaus raj. Poliklinikos, Širvintų, Giedraičių, Pušų, Dūmų, Šaltkalvių, Vaduvos, gatvės.

Alternatyvių susisiekimo būdų patrauklumo didinimas

Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintu darnaus judumo planu siekiama gerinti susisiekimą alternatyviomis priemonėmis – pėsčiomis, dviračiu, viešuoju transportu bei didinti kelionių atliekamų nemotorizuotomis transporto priemonėmis procentą bendrame kelionių sraute.

Siekiant užtikrinti patogesnį ir saugesnį judėjimą alternatyviomis priemonėmis, Vilniaus mieste 2019 – 2023 m. sistemiškai įgyvendintos priemonės:

- įrengti nauji bei rekonstruojami esami dviračių ir kitų netaršių transporto priemonių takai: esamas dviračių takų tinklas Vilniaus mieste – 144 km. Nuo 2019 m iki 2023 m. nutiesta 64 km dviračių takų;

- įrengtos elektromobilių krovimo aikštelės: 2019 m. įrengta 51 elektromobilių įkrovos stotelė, 2023 m. baigiamos įrengti 88 elektromobilių įkrovos aikštelės;
- skatinant nemotorizuoto transporto priemonių ir pėsčiųjų judėjimą, atlikti naujų dviračių ir pėsčiųjų takų tiesimo darbai: nuo 2019 m iki 2023 m. nutiesta 64 km dviračių takų, įrengta ir sutvarkyta 102 km pėsčiųjų takų;
- atnaujintas viešojo transporto parkas: mieste naudojamos ekologiškos transporto priemonės – elektriniai mažos talpos autobusai. Ieškant ekologiškų sprendimų, sostinės viešojo transporto sistemą taip pat papildė 50 dujinių triašių MAN autobusų;
- Optimizuotas viešojo transporto maršrutų tinklas: 6 nauji mažos talpos autobusų maršrutai. Atlikti 2, 33, 56, 58, 69, 115 autobusų maršrutų ir 19 troleibusų maršruto trasų pakeitimai.

Kitos kelių triukšmo prevencijos priemonės

- Vykdytas 5 tyliųjų zonų ir 2 gamtinių zonų monitoringas ir atliktas palyginimas, su ankstesnio monitoringo duomenimis;
- remiantis naujausiais triukšmo kartografavimo duomenimis atnaujintos ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 8 d. sprendimu Nr. 1-1767 patvirtintos triukšmo prevencijos zonos;
- atnaujinti ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 8 d. sprendimu Nr. 1-1767 patvirtinti triukšmo savivaldybės teritorijoje rodikliai;
- atlikti natūriniai triukšmo matavimai triukšmingiausiose teritorijose;
- atlikta triukšmo, nuo kelių transporto, poveikio analizė ir vertinimas, ties švietimo ir sveikatos priežiūros įstaigų aplinka, bei atlikta surinktų ir apibendrintų duomenų analizė.

Geležinkelių transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės

Veiksmų plano sudarymo metu, per 2019 – 2023 m., įgyvendintos geležinkelių transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės:

1. Traukinių (lokomotyvų ir vagonų) techninės technologinės priemonės mažinančios triukšmą:
   - Traukos riedmenų eksploatavimas, atitinkantis galiojančius Europos Komisijos reikalavimus. Traukos riedmenų atnaujinimas, elektrovežių įsigijimas: šiuo metu eksploatuojami riedmenys atitinka galiojančius EK reikalavimus. Elektrovežių įsigijimas numatomas 2023 – 2027 m. *Įgyvendinta iš dalies*

2. Triukšmą mažinančios priemonės ribojant ar reguliuojant traukinių eismą ir atnaujinant geležinkelius:
    - Prekinių traukinių važiavimo per Vilniaus m. stotį ribojimas, nukreipiant traukinius aplinkkeliu. Siekti, kad per Vilniaus m. stotį per parą važiuotų ne daugiau nei 3 krovininiai traukiniai. *Įgyvendinta*
    - 2019 m. planuojami geležinkelio kelio remonto darbai: dalinis viršutinės kelio konstrukcijos elementų keitimas ruože Vilnius-Vievis 13,15 km bei iešmų keitimas naujais Vilniaus st. IP. 2;4;6: Šiuo metu vykdomas kelio geležinkelio remontas Lentvaris – Vievis, darbai užbaigti, dar nepriduotas. Iešmai nebuvo keisti. *Įgyvendinta iš dalies*
    - Pagal poreikį kasmet bus atliekama infrastruktūros priežiūra ir remontas: sandūrų skaičiaus mažinimas, protarpių reguliavimas, įdubų ištaisymas, bėgių virinimas ir keitimas, iešmų valymas, tepimas ir keitimas, padėklų, sąvaržų, guminių tarpiklių, iešminių pabėgių keitimas, pervažų remontas. *Įgyvendinta*
3. Geležinkelių transporto triukšmo sklaidą mažinančios priemones (tvoros su apželdinimu, langų keitimas):
    - Vilniaus aplinkkelio elektrifikavimas (Geležinkelio kontaktinio tinklo ruože Kyviškės – Valčiūnai – Vaidotai – Paneriai statyba), įdiegiant triukšmą mažinančias priemones. Geležinkelio transporto IX B koridoriaus geležinkelio ruožo Vilnius – Kirtimai – Valčiūnai elektrifikavimas: Elektrifikavimas daromas, bet sienelės su juo nėra statomos. *Įgyvendinta iš dalies*
    - Periodiškas garsiakalbių techninės būklės, jų nukreipimo pusės, garso lygio bei informacijos pobūdžio kontroliavimas geležinkelio stotyse. *Įgyvendinta*
4. Organizacinės priemonės skirtos mažinti traukinių triukšmą:
    - Sugriežtinta prekinių sąstatų apžiūra techninės priežiūros metu, ypač apžiūrint prekinių vagonų aširačių riedėjimo paviršių dėl defektų prevencijos. Nustačius riedėjimo paviršiaus pažeidimus, vagonai siunčiami remontuoti. *Įgyvendinta*
    - Prekinių ir manevrinių lokomotyvų aširačių antbriaunių tepimo sistemos veikimo techninės būklės tikrinimas bei nustatytų trūkumų pašalinimas. *Įgyvendinta*

Oro transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės

Veiksmų plano sudarymo metu, per 2019 – 2023 m., įgyvendintos oro transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės:

1. Triukšmo lygių matavimai ir prevencijos priemonės.

Priemonės, veiksmai	Priemonės įgyvendinimo laikas ir vykdymo eiga
Orlaivių keliamo triukšmo matavimų atlikimas	Nuo 2018 m., po triukšmo monitoringo sistemų modernizavimo, triukšmo matavimai atliekamai 4-iose triukšmo monitoringo stotyse (TMS), įrengtose: TMS 01 - Rudens g. 38, 01214 Vilnius; TMS 02 - Birbynių g. 11D, 02121 Vilnius; TMS 03 – Molynės g. 18, 02211 Vilnius; TMS 04 – Barčių g. 46, 02214 Vilnius. Priemonė įgyvendinta ir vykdoma nuolat.

2. Žemėnaudos planavimas ir valdymas.

   Lietuvos oro uostai (toliau – LTOU) vykdo LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme Nr. XIII-2166 (toliau – SŽNSĮ) nurodytą veiklą, kurios metu dėl galimo neigiamo triukšmo poveikio visuomenės sveikatai turi būti nustatomos aerodromo triukšmo apsauginės zonos, kuriose taikomos minėtu įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Įgyvendindama SŽNSĮ reikalavimus, LTOU vykdo paruošiamuosius darbus, reikalingus triukšmo apsauginių zonų (toliau – TAZ) nustatymui, taip pat vadovaujantis Taisyklėmis[1] – LTOU rengia perspektyvinius triukšmo žemėlapius, skirtus kompensacijoms išmokėti.

   Gyventojai, kurių sklypai patenka į perspektyvinių triukšmo žemėlapių ribas, patvirtinus minėtus žemėlapius, apie esamus ribojimus ir teisę į kompensacijas bus informuoti asmeniškai, siunčiant pranešimus pagal teisės aktų reikalavimus.

3. Antžeminių orlaivių operacijų lemiamo triukšmo mažinimas.

Priemonės, veiksmai	Priemonės įgyvendinimo laikas ir vykdymo eiga
Taikomas draudimas vykdyti variklio ir tuščiosios eigos bandymus nakties metu (nuo 22 val. iki 7 val.).	Siekiant mažesnio arčiausiai oro uostų gyvenančių žmonių trikdymo nakties metu, į Oro navigacijos informacinį rinkinį (toliau – ONIR) 2018 m. buvo įtrauktas variklio ir tuščiosios eigos bandymų nakties metu draudimas. Variklių bandymai ir laisvos eigos patikrinimai atvirame ore ir be garso slopintuvų turi būti ribojami iki minimumo ir privalo būti gautas leidimas iš Oro uosto Operacijų skyriaus. VNO variklių bandymai yra leidžiami tik tarp 07:00 - 22:00 val. vietos laiku. Priemonė yra įgyvendinta ir iš dalies vykdoma. Kol kas

[1] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1369 patvirtintos *„Perspektyvinių triukšmo žemėlapių rengimo, derinimo, tvirtinimo, viešinimo ir triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimo išlaidų kompensavimo taisykles“.*

Priemonės, veiksmai	Priemonės įgyvendinimo laikas ir vykdymo eiga
	pokyčiai nenumatomi, priemonė bus peržiūrėta rengiant Triukšmo valdymo planą (toliau – TVP) 2024 – 2028.
VNO šiaurinio perono plėtros darbų metu įgyvendintos priemonės: dalis naudojamų triukšmingų dyzelinių generatorių pakeisti tylesniais elektriniais, išplėstas F riedėjimo takas, rekonstruotas B riedėjimo takas bei įrengtas Z riedėjimo takas, sujungiantis peroną su KTT.	Triukšmas sukeliamas ir orlaiviams judant riedėjimo takais, bei naudojant pagalbines jėgaines (APU ir GPU). Šios VNO 2020 m. įgyvendintos priemonės padeda mažinti triukšmą, skleidžiamą orlaiviams esant ant žemės (sutrumpina orlaivių riedėjimo į/iš KTT laiką; dėl naujų dangų trinties nulemtas ridėjimo triukšmas mažesnis; sumažėjo triukšmas dėl triukšmingų dyzelinių generatorių pakeitimo į elektrinius ir pan.). Orlaivių manevravimo bei pagalbinių jėgainių triukšmas artimiausioje oro uostui gyvenamojoje aplinkoje net remiantis 2019 m. duomenimis, kuomet srautai buvo didžiausi VNO istorijoje, o riedėjimo takų ir šiaurinio perono rekonstrukcija dar nebuvo įgyvendinta, neviršijo leistinų verčių, todėl kol orlaivių srautai negrįš ir neperžengs buvusių apimčių, detalesnė analizė nėra tikslinga. Priemonė bus peržiūrėta rengiant TVP 2024 – 2028.

4. Su oro uosto ar aerodromo veiklos vykdymu susijusios triukšmo mažinimo priemonės.

Priemonės, veiksmai	Priemonės įgyvendinimo laikas ir vykdymo eiga
Triukšmą ir/arba jo poveikį mažinančios procedūros artėjant ir leidžiantis	
Nuoseklaus leidimosi operacijų (Continuous Descent Operations, CDO) procedūrų laikymasis orlaiviams artėjant tūpti/ leidžiantis.	2021 m. pabaigoje 80 % artėjimo tūpti schemų atitinka CDO principus, t. y., į ONIR įtrauktos artėjimo tūpti schemos parengtos taip, kad pilotai galėtų vykdyti CDO bei nurodyta tūpimą vykdyti taikant tūpimo pagal prietaisus procedūras. Tie orlaiviai, kurie leidžiasi naudodami instrumentines procedūras maršrutais, kuriuose yra integruota CDO procedūra, kai leidžia situacija ore, nėra konfliktų su kitų atvykstančių ar išvykstančių orlaivių maršrutais ir yra gautas skrydžio vadovo leidimas, taiko CDO. Priemonė įgyvendinta ir vykdoma nuolat.
Taikomas draudimas naudoti variklių traukos ir eleronų reversą stabdant nakties metu (nuo 22 val. iki 7 val.), kai tai įmanoma atsižvelgiant į saugos reikalavimus.	Draudimas įtrauktas į ONIR (paskelbta 2018 03 29), siekiant mažesnio arčiausiai oro uostų gyvenančių žmonių trikdymo nakties metu bei mažesnių nakties triukšmo zonų, tačiau nėra tikslios informacijos apie taikymą/netaikymą, nes orlaivio įgulai nėra numatyta prievolė apie tai informuoti. Priemonė įgyvendinta ir iš dalies taikoma
Triukšmą ir/arba jo poveikį mažinančios procedūros kylant	
Triukšmą mažinančių procedūrų (ICAO Noise Abatement Departure Procedures (NADP1), arba alternatyvių) taikymas.	Reikalavimas taikyti triukšmą mažinančias procedūras kylant *(NADP1, kaip aprašyta ICAO 8168 Vol. I, arba alternatyvias*), įtrauktas į ONIR (paskelbta 2018 03 29), kuriame nurodoma, jog visi orlaivių naudotojai turi taikyti NADP 1 procedūras kilimams nuo RWY 01 ar RWY19. Nereikalaujama, kad orlaivių naudotojai praneštų VNO apie procedūros taikymą, todėl nėra informacijos apie procentinį procedūros įgyvendinimą. Priemonė įgyvendinta ir iš dalies taikoma

Priemonės, veiksmai	Priemonės įgyvendinimo laikas ir vykdymo eiga
Nuoseklaus aukštėjimo operacijų (Continuous climb operations, CCO) procedūrų laikymasis.	2021 m. pabaigoje 80 % išvykimo schemų atitinka nuoseklaus aukštėjimo operacijų principus, t. y., į ONIR įtrauktos išvykimo schemos parengtos taip, kad pilotai galėtų vykdyti CCO. Nėra informacijos apie tai, kiek skrydžių vykdoma naudojant CCO, nėra monitoringo procedūros, tačiau daroma prielaida, kad tie orlaiviai, kurie kyla naudodami instrumentines procedūras maršrutais, kuriuose yra integruota CCO procedūra, kai leidžia situacija ore, nėra konfliktų su kitų atvykstančių ar išvykstančių orlaivių maršrutais ir yra gautas skrydžio vadovo leidimas, taiko ir CCO. Priemonė įgyvendinta ir vykdoma nuolat.
Triukšmą/jo poveikį mažinančių maršrutų pakeitimai	
Pakoreguotas VOR (VHF omnidirectional radio range) maršrutas, išplėsta zona, kurioje draudžiamas vizualusis manevravimas.	LTOU užsakymu buvo atnaujintas VNO kliūčių žemėlapis, kuriuo remiantis buvo perskaičiuoti minimalūs saugūs kliūčių praskridimo aukščiai, ir VOR tūptinės trajektorija perkelta maksimaliai į rytus. Pakeitimai įsigaliojo 2019 m. gruodžio 5 d. Perkėlus VOR tūptinės trajektoriją į rytus, buvo į rytus išplėsta zona virš Vilniaus miesto, kurioje draudžiamas vizualusis manevravimas. Ši zona dengia didžiąją dalį Vilniaus miesto į šiaurės vakarus nuo VNO (Senamiestį, Naujamiestį, Naujininkus, Žvėryną, Šnipiškes, Lazdynus, Karoliniškes, ir kt.). Priemonė įgyvendinta.
Koreguojami esami išvykimo maršrutai.	2019 m. gruodžio 5 d. ONIR buvo paskelbta nauja išvykimo pagal prietaisus 01 kursu schema, kurioje pirmojo posūkio taškas „pastumtas“ į šiaurę apie 2 km., toliau nuo tankiausiai apgyvendintų Vilniaus miesto rajonų. Šiuo pakeitimu siekiama, kad orlaivis pirmąjį posūkį atliktų būdamas aukščiau ir toliau nuo miesto. Priemonė įgyvendinta.
Išskridimai vykdomi pagal paskelbtus SID (ang. Standard Instrument Departure) iki numatyto aukščio.	2020 gruodžio 31 d. ONIR buvo įtrauktas ir įsigaliojo reikalavimas išskirdimus 01 kursu (Vilniaus miesto kryptimi) vykdyti tik laikantis nustatytų standartinių išvykimo trajektorijų (SID), o jei taikomas vektorinis radaro metodas (*angl. radar vectoring method*) – pirmas posūkis atliekamas tik pasiekus VI101 tašką (kuris yra SID trajektorijoje). RWY 01 kryptimi išskrendantiems orlaiviams, negalintiems išlaikyti standartinio išskridimo pagal prietaisus maršruto (SID), leista pradėti pirmąjį posūkį tik pasiekus 4000 pėdų virš MSL aukštį. Priemonė įgyvendinta.
Visakrypčių išskridimų draudimas	2020 gruodžio 31 d. ONIR buvo įtrauktas ir įsigaliojo reikalavimas draudžiantis vykdyti visakrypčius išskridimus RWY 01 kryptimi. Tuo pačiu metu įsigaliojo draudimas vykdyti visakrypčius išskridimus šiaurės vakarų kryptimi nuo KTT, virš Vilniaus miesto. RWY 19 kryptimi leidžiama vykdyti visakrypčius išskridimus tik dienos metu - nuo 07:00 iki 22:00 valandos vietos laiku. RWY 19 kryptimi netaikomi papildomų

Priemonės, veiksmai	Priemonės įgyvendinimo laikas ir vykdymo eiga
	pirmojo posūkio aukščio ribojimai.

5. Naudojimosi oro uostu ar aerodromu apribojimai.

   Vilniaus oro uoste triukšmo mažinimo procedūros atitinka Civilinių ikigarsinių reaktyvinių lėktuvų skrydžių ribojimo Lietuvos Respublikos oro uostuose taisykles[2]. Šios taisyklės nustato apribojimus civilinių ikigarsinių reaktyvinių lėktuvų (toliau – lėktuvai) skrydžiams į arba iš Lietuvos Respublikos oro uostų.

Per 2019 – 2028 m. rengti / rengiami bei vykdyti / vykdomi visi su triukšmo prevencija ir mažinimu susiję planai, programos, investicijų projektai, teritorijų planavimo dokumentai, statinių projektai bei strateginio planavimo dokumentai ar jų projektai, kuriuose nustatomos tiesiogiai su triukšmo prevencija ir mažinimu susijusios nuostatos ir įgyvendinamos priemonės.

- 2019 m. parengtas ir patvirtintas Vilniaus oro uosto triukšmo valdymo planas 2019 – 2020 m.
- 2021 m. peržiūrėtas ir atnaujintas Vilniaus oro uosto triukšmo valdymo planas 2021 – 2023 m.
- LTOU vykdo Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų orlaivių keliamo triukšmo nuolatinę stebėseną, rengia kasmetinius triukšmo žemėlapius, bei teikia kasmetines triukšmo stebėsenos ataskaitas prižiūrinčiai institucijai (nuo 2019 m. – Lietuvos transporto saugos administracijai).
- Vadovaujantis Orlaivių triukšmo stebėsenos tvarkos aprašu[3] nuolat prižiūrima, kad LTOU triukšmo stebėsenos sistema ir įranga atitiktų šiai sistemai taikomus reikalavimus. VNO TMS mikrofonams ir garso lygio analizatoriams periodiškai atliekamas kalibravimas ir patikra laboratorijoje.
- Įgyvendindama SŽNSĮ reikalavimus, LTOU vykdo paruošiamuosius darbus, reikalingus TAZ nustatymui. Atsižvelgiant į tai, jog TAZ nustatymas turi būti derinamas su atsakingomis institucijomis (įskaitant, bet neapsiribojant, su LR

[2] Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. 3-96/D1-171 patvirtintos *„Civilinių ikigarsinių reaktyvinių lėktuvų skrydžių ribojimo Lietuvos Respublikos oro uostuose taisyklės“.*

[3] Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 7d. įsakymu Nr. 2BE-215 patvirtintu *„Orlaivių triukšmo stebėsenos tvarkos aprašu“.*

Susisiekimo ministerija), gavus jų pritarimą, tikimasi TAZ projekto paruošiamuosius darbus atlikti iki šių metų pabaigos.

Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, kurių ketinama imtis per artimiausius 5 metus

Vilniaus miesto savivaldybės ir jai pavaldžių įmonių triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės

15 lentelė. Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės 2024 – 2028 m.

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
1	**Kelių transporto triukšmo mažinimo priemonės**		
1.1.	**Akustinės sienelės, mažinant kelių triukšmo sklaidą**		
1.1.1	Įrengti akustinę sienelę (ir / ar kitos priemonės) Geležinio Vilko g., nuo Savanorių pr. žiedo iki V. Pietario g. ir ties Vilniaus J. Basanavičiaus gimnazija (planuotinos 4 akustinės sienelės, kurių aukštis – apie 4 m, ilgis ± 734 m), apsaugant Geležinio Vilko g. gyvenamuosius ir visuomeninius pastatus, užtikrinant, kad triukšmo ribiniai dydžiai nebūtų viršijami	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028
1.1.2	Įrengti akustinę sienelę / sieneles (ir / ar kitos priemonės) ties Oslo g. aplinka (planuotinos akustinės sienelės aukštis – apie 4 m, ilgis – ± 700 m), apsaugant Architektų g., Jonažolių g. ir Palaimos g. gyvenamuosius pastatus, užtikrinant, kad triukšmo ribiniai dydžiai nebūtų viršijami	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2026
1.1.3	Įgyvendinti kelių transporto eismo triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones vietinės reikšmės viešuosiuose keliuose ir gatvėse, vidaus keliuose, nuosavybės teise priklausančiuose savivaldybėms, gyvenamosiose vietovėse	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028
1.2.	**Akustinės priemonės, didinančios pastatų akustinę apsaugą**		
1.2.1	Akustinių langų ir / ar antrinių fasadų įrengimas ties Vilniaus Simono Daukanto gimnazija, užtikrinant, kad triukšmo ribiniai dydžiai nebūtų viršijami	VMSA Švietimo aplinkos skyrius	2024 – 2028
1.2.2	Švietimo įstaigos pastatų modernizavimas, langų keitimas, užtikrinant, kad triukšmo ribiniai dydžiai nebūtų viršijami	VMSA Švietimo aplinkos skyrius	2024 – 2028 (tęstinis)
1.2.3	Langų, su tinkamomis akustinėmis savybėmis įrengimas, balkonų stiklinimas, įgyvendinant Vilniaus miesto atrinktų kvartalų energetinio efektyvumo didinimo programą	VMSA Energetikos skyrius	2024 – 2028
1.2.4	Švietimo įstaigų langų atnaujinimas	VMSA Švietimo aplinkos skyrius	2024 – 2028 (tęstinis)
1.3.	**Triukšmo sklaidos barjero, augmenijos, panaudojimas, mažinant kelių triukšmo sklaidą**		
1.3.1	Triukšmo sklaidos barjero, augmenijos, panaudojimas, ties intensyvaus eismo gatvėmis	VMSA	2024 – 2028

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
		Miesto aplinkos skyrius Kraštovaizdžio architektūros poskyris	
1.3.2	Apželdinimas tarp T. Narbuto ir V. Vaikaus g.	VMSA Miesto aplinkos skyrius Kraštovaizdžio architektūros poskyris	2024 – 2025
1.3.3	Apželdinimas ties Oslo g. (Lazdynų g. 14, 2A)	VMSA Miesto aplinkos skyrius Kraštovaizdžio architektūros poskyris	2024 – 2028
1.3.4	Apželdinimas ties Žirmūnų g. 56, 58, 60	VMSA Miesto aplinkos skyrius Kraštovaizdžio architektūros poskyris	2024 – 2025
1.4	**Tyliosios dangos įrengiamos gatvių važiuojamojoje dalyje, mažinant kelių triukšmo sklaidą**		
1.4.1	Gatvių A, B kategorijose, šalia gyvenamųjų namų, vykdant gatvių ištisinį remontą, rekonstrukciją – tiesti triukšmą mažinantį asfaltą	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028
1.4.2	Projektuojamose, rekonstruojamose gatvėse, atsižvelgiant į esamą / prognozuojamą triukšmo lygį, gatvės kategoriją ir jos užstatymą – tiesti triukšmą mažinantį asfaltą	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028
1.4.3	Sistemingai tvarkyti gatvių dangas, vykdyti tvarkymo darbus, likviduojant duobes, nelygumus	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028 (tęstinis)
1.4.4	Gatvių, šaligatvių remontas	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028 (tęstinis)
1.4.5	Žvyruotų gatvių priežiūra, naujų asfalto dangų įrengimas	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028 (tęstinis)
1.5	**Automobilių transporto eismo reguliavimo priemonės**		

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
1.5.1	Senamiesčio kilpinio eismo organizavimo projekto įgyvendinimas, likviduojat tranzitinį automobilių eismą per Senamiestį	VMSA Infrastruktūros grupė Saugaus eismo komanda	2024 – 2028
1.5.2	Automobilių srautų mažinimas visų kategorijų gatvėse, tankiai užstatytoje miesto teritorijoje, įgyvendinant viešojo transporto juostų plėtros ir viešojo transporto eismo pirmumo priemones	VMSA Infrastruktūros grupė Saugaus eismo komanda	2024 – 2028 (tęstinis)
1.5.3	Automobilių srautų mažinimas C ir D kategorijų gatvėse Senamiesčio ir Naujamiesčio teritorijoje, įgyvendinant parkavimo vietų mažinimo, parkavimo įkainių didinimo, greičių ribojimo, krovinių logistikos ekologizavimo priemones	VMSA Infrastruktūros grupė Saugaus eismo komanda	2024 – 2028 (tęstinis)
1.5.4	Netolygaus važiavimo (ir vidutinio automobilių srautų greičio) mažinimas tankiai apgyvendintuose miesto rajonuose (D kategorijų gatvėse)	VMSA Infrastruktūros grupė Saugaus eismo komanda	2024 – 2028 (tęstinis)
1.5.5	Sunkiojo transporto eismo ribojimai Vilniaus miesto gatvėse	VMSA Infrastruktūros grupė Saugaus eismo komanda	2024 – 2028
1.5.6	Techninių eismo organizavimo priemonių (greičio apribojimo ženklų, greičio mažinimo kalnelių ir kt.) įrengimas	VMSA Infrastruktūros grupė Saugaus eismo komanda	2024 – 2028
1.5.7	Greičio matuoklių įrengimas, vietų keitimas pagal poreikį (atsižvelgiant į eismo saugumo rodiklius) Vilniaus miesto gatvėse	VMSA Infrastruktūros grupė Eismo valdymo komanda	2024 – 2028
1.5.8	Stacionarių ir kilnojamų vidutinio greičio matuoklių komplekto įrengimas	VMSA Infrastruktūros grupė Eismo valdymo komanda	2024 – 2028

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
1.5.9	Taršių (ir triukšmingų) automobilių srautų mažinimas miesto Senamiesčio ir Naujamiesčio teritorijoje (rajonuose), įgyvendinant autotransporto ekologizavimo priemones	VMSA Infrastruktūros grupė Eismo valdymo komanda	2024 – 2028
1.5.10	Naujų aplinkkelių įrengimas – Šiaurinė g.	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028
1.5.11	Naujų aplinkkelių įrengimas – M. Lietuvio g.	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028
1.6	**Alternatyvių susisiekimo būdų patrauklumo didinimas**		
1.6.1	Skatinti dviračių, kito netaršaus transporto plėtrą	SĮ „Susisiekimo paslaugos“	2024 – 2028
1.6.2	Statyti / rekonstruoti magistralinius dviračių ir kitų netaršių transporto priemonių takus	SĮ „Susisiekimo paslaugos“	2024 – 2028
1.6.3	Skatinamoji priemonė - ėjimas pėsčiomis nuo namų iki švietimo įstaigos	SĮ „Susisiekimo paslaugos“	2024 – 2028
1.6.4	Elektromobilių krovimo aikštelių įrengimas	VMSA Infrastruktūros grupė Eismo valdymo komanda	2024 – 2028
1.6.5	Skatinti bemotorių transporto priemonių ir pėsčiųjų judėjimą: naujų dviračių ir pėsčiųjų takų tiesimą, esamų rekonstrukciją motorinio eismo gatvių raudonosiose linijose, siekiant sumažinti automobilių srautą miesto gatvėse	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda	2024 – 2028 (tęstinis)
1.6.6	Viešojo transporto techninės būklės gerinimas ir transporto parko atnaujinimas	VMSA Infrastruktūros grupė Eismo valdymo komanda; SĮ „Susisiekimo paslaugos“	2024 – 2028
1.6.7	Viešojo transporto maršrutų tinklo optimizavimas	VMSA Infrastruktūros grupė Eismo valdymo komanda; SĮ „Susisiekimo paslaugos“	2024 – 2028
2	**Vilniaus miesto savivaldybės triukšmo prevencija: teritorijų planavimas ir užstatymo reglamentavimas**		
2.1	Triukšmo prevencinių zonų integravimas į detaliuosius, specialiuosius planus	VMSA Teritorijų planavimo skyrius	2024 – 2028

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
2.2	Rengiant ir derinant detaliuosius, rekonstrukcijos, techninius projektus teritorijose, patenkančiose į triukšmo prevencines zonas, užtikrinti, kad gyvenamoji aplinka būtų apsaugota ir triukšmo ribiniai dydžiai nebūtų viršijami	VMSA Teritorijų planavimo skyrius	2024 – 2028
2.3	Informuoti teritorijų planavimo dokumentų užsakovus, vystytojus, rengėjus, žemės sklypų formuotojus bei pastatų projektuotojus ir statytojus apie triukšmo kartografavimo rezultatus bei prievolę nusimatyti ir įgyvendinti apsisaugojimo nuo triukšmo priemones, kai tai yra susiję su gyvenamųjų ar visuomeninės paskirties teritorijų arba sklypų formavimu, gyvenamųjų arba visuomeninės paskirties pastatų statyba	VMSA Teritorijų planavimo skyrius	2024 – 2028
2.4	Rengiant ir tvirtinant teritorijų planavimo dokumentus, užtikrinti, kad nebus viršijami nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai	VMSA Teritorijų planavimo skyrius	2024 – 2028
3	**Vilniaus miesto savivaldybės triukšmo prevencija, tyliosios zonos**		
3.1	**Tylių̨jų ir prevencinių zonų atnaujinimas ir monitoringas**		
3.1.1	Triukšmo stebėsenos ir kontrolės triukšmo prevencijos zonose organizavimas ir vykdymas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.1.2	Vykdyti tylių̨jų zonų monitoringą, užtikrinant, kad reglamentuojami dydžiai tyliosiose zonose nebūtų viršijami	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.1.3	Triukšmo prevencijos zonų ribų (pagal poreikį) patikslinimas, vadovaujantis triukšmo kartografavimo rezultatais	Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.1.4	Tylių̨jų zonų ribų (pagal poreikį) patikslinimas, vadovaujantis naujo kartografavimo rezultatais, naujų zonų steigimas	Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.1.5	Aglomeracijoje nustatyti ir patvirtinti tyliąsias aglomeracijos zonas ir tyliąsias gamtos zonas	Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.1.6	Atnaujinti (pagal naujausius triukšmo kartografavimo duomenis) ir Vilniaus miesto savivaldybės taryboje patvirtinti triukšmo prevencines zonas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.2	**Triukšmo lygių matavimai ir prevencijos priemonės**		

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
3.2.1	Natūrinių triukšmo matavimų atlikimas prieš triukšmo įgyvendinimo priemones ir po jų (ties Geležinio Vilko g., Vilniaus Jono Basanavičiaus gimnazija, Architektų / Oslo g. ir kitose)	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.2.2	Natūrinių triukšmo matavimų atlikimai prioritetinėse triukšmo prevencijos teritorijose	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.2.3	Natūrinių triukšmo matavimų atlikimas tyliosiose ir triukšmo prevencinėse zonose	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.2.4	Įgyvendinant „Life“ programos finansuojamą projektą GreenMe5 (Project: 101113893 — LIFE22-GIE-ES-LIFE GreenMe5 — LIFE-2022-SAP-ENV), šalia intensyvių gatvių ar jų atkarpų, kuriose gyvena ar lankosi didelis srautas miestiečių atlikti oro taršos, triukšmo matavimų tyrimus ir imtis veiksmų, tokių kaip apželdinimas, eismo reguliavimo pokyčiai ir pan. ir įvertinti kaip šie veiksniai prisideda prie oro taršos bei triukšmo mažinimo.	VMSA Projektų valdymo skyrius; Miesto aplinkos skyrius	2024 – 2027
3.2.5	Rengiant ir derinant gatvių rekonstrukcijos, techninius projektus teritorijose, patenkančiose į triukšmo prevencines zonas, užtikrinti, kad gyvenamoji aplinka būtų apsaugota ir triukšmo ribiniai dydžiai nebūtų viršijami	VMSA Infrastruktūros grupė Projektavimo komanda; Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.2.6	Užtikrinti, kad planuojamos ūkinės veiklos keliamas triukšmas ir jo poveikis neviršytų nustatytų triukšmo ribinių dydžių	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris, Teritorijų planavimo skyrius	2024 – 2028
3.2.7	Atlikti teritorijų planavimo sprendinių, susijusių su triukšmo prevencija, analizę ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimą	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris, Teritorijų planavimo skyrius	2024 – 2028

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
3.2.8	Atlikti analizę, pateikti siūlymus dėl automobilių keliamo triukšmo (ar kitų triukšmo šaltinių) sklaidos mažinimo, triukšmo prevencinių priemonių parinkimo ir įrengimo	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.2.9	Triukšmo, nuo įvairių triukšmo šaltinių, poveikio analizė ir vertinimas, sklaidos ribojimo priemonių planavimas prie gyvenamųjų namų, vaikų ugdymo ir sveikatinimo įstaigų, projektinių pasiūlymų rengimas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.2.10	Triukšmo šaltinių stebėsena, jų poveikio sveikatai vertinimas pagal triukšmo šaltinių duomenis, paros laiką ir kitus parametrus, situacijos analizę	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.2.11	Pagal atliktus triukšmo stebėjimo ir vertinimo rodiklius pavojingiausiose teritorijose parinkti ir teikti siūlymus projektų rengėjams dėl triukšmą mažinančių priemonių planavimo ir projektavimo	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
3.2.12	Mokyklinio ugdymo įstaigose įrengti poilsio nuo triukšmo patalpas	VMSA Švietimo aplinkos skyrius	2024 – 2028
3.2.13	Triukšmo prevencinės zonos įrengimas aplink mokyklas teikiant prašymus papildomam finansavimui, vadovaujantis Administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 30-350/22 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės ugdymo aplinkos lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo tvirtinimo“	VMSA Švietimo aplinkos skyrius	2024 – 2028
3.2.14	Naujų mokyklų statymas atokiau nuo intensyvaus eismo kelių (triukšmo zonos, atitinkančios 55 dBA kontūrą, ribose draudžiama statyti bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui)	VMSA Švietimo aplinkos skyrius	2024 – 2028
3.2.15	Žaliosios infrastruktūros (želdinių) įrengimas visuomeninės paskirties (švietimo, sveikatos ir t.t. įstaigų) teritorijose	VMSA Švietimo aplinkos skyrius	2024 – 2028
3.2.16	Akustikos ir aplinkos triukšmo temos švietimas ugdymo įstaigose	VMSA Bendrojo ugdymo skyrius	2024 – 2028

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
3.2.17	Triukšmo prevencijai skirtų inovatyvių priemonių vykdymas	VMSA Sveikatos apsaugos skyrius, Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	2024 – 2028
3.2.18	Surinktų ir apibendrintų duomenų apie ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų, patenkančių į viršnormines triukšmo zonas, analizė, pateikiant pasiūlymus bei rekomendacijas triukšmui mažinti	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris Sveikatos apsaugos skyrius, Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	2024 – 2028
3.2.19	Vilniaus miesto gyventojų patiriamo triukšmo vertinimas	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	2024 – 2028
3.2.20	Triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisyklių kontrolė ir priežiūra	VMSA Viešosios tvarkos grupė	2024 – 2028
3.2.21	Triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisyklių atnaujinimas pagal poreikį	VMSA Viešosios tvarkos grupė	2024 – 2028
3.2.22	Savivaldybės administracijos nurodymas taikyti triukšmo mažinimo priemones, kai Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos nustato, kad viršijami gamybinio – komercinio triukšmo ribiniai dydžiai, o pažeidimą padaręs asmuo ne tik patrauktas administracinėn atsakomybėn, bet ir nubaustas už padarytą nusižengimą, tai yra jo atžvilgiu priimtas ir įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje arba kaltas asmuo geranoriškai įvykdo administracinį nurodymą – sumoka jame nurodytą baudą, jei toks nurodymas įrašytas į administracinio nusižengimo protokolą	VMSA Viešosios tvarkos grupė	2024 – 2028
3.2.23	Gavus gyventojų skundų ir pranešimų, vykdyti triukšmą keliančių veiksmų viešosiose vietose, o vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu – ir gyvenamosiose patalpose, įmonėse, įstaigose ar organizacijose, kai tai trikdo asmenų ramybę, poilsį ar darbą, priežiūrą ir kontrolę	VMSA Viešosios tvarkos grupė	2024 – 2028
4	**Duomenų atnaujinimas ir strateginis triukšmo kartografavimas**		
4.1	Duomenų triukšmo kartografavimui kaupimas, atnaujinamas ir analizė	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
4.2	Duomenų, apie triukšmo šaltinių keliamą triukšmą, rinkimas ir kaupimas (pramoninės veiklos zonų, geležinkelių, orlaivių ir kt.), atnaujinamas ir analizė	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
4.3	Autotransporto eismo srautų intensyvumo matavimų atlikimas (atsižvelgiant į triukšmo skleidimo charakteristikas, išskiriant transporto priemonių srautą pagal atskiras kategorijas)	VMSA Infrastruktūros grupė Eismo valdymo komanda; Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
4.4	Duomenų, apie transporto priemonių srauto pagal atskiras kategorijas rinkimas, kaupimas, atnaujinamas ir analizė	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
4.5	Naujų gatvių dalių, sankryžų, kaip triukšmo šaltinių modelių, parengimas, atnaujinimas ir integravimas į triukšmo sklaidos modelius	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
4.6	Duomenų, reikalingų analizei atlikti (gyventojų skaičius ir kt.). atnaujinimas ir paruošimas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
4.7	Duomenų ir informacijos, susijusios su triukšmo matavimais, iš įvairių šaltinių, kaupimas ir analizė	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
4.8	Strateginių triukšmo sklaidos žemėlapių atnaujinimas (pagal 2026 m. situaciją)	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
5	**Programos ir ataskaitų parengimas, kvalifikacijos tobulinimas**		
5.1	Triukšmo prevencijos veiksmų plano 2029-2033 m. parengimas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
5.2	Specialistų kvalifikacijos tobulinimas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
5.3	Parengti triukšmo duomenų sistemas ir jas palaikyti, kad jos būtų prieinamos ir jomis galėtų naudotis savivaldybės padalinių specialistai	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
5.4	Diegiamų triukšmą mažinančių priemonių efektyvumo vertinimas, ataskaitų rengimas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
5.5	Kasmetinių triukšmo įgyvendinimo ataskaitų rengimas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
5.6	Kasmetinis triukšmo prevencijos veiksmų plano monitoringas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
5.7	Ataskaitų, atsakingoms institucijoms rengimas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
5.8	Gyventojų užklausų atsakymų paruošimas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
5.9	Nustatyti savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
6	**Informacijos apie aplinkos triukšmą ir jo poveikį viešinimas**		
6.1	Rengti ir viešinti (www.aplinka.vilnius.lt) informaciją apie triukšmo šaltinių valdytojų prievolę savivaldybės vykdomajai institucijai pateikti su triukšmu susijusios veiklos triukšmo šaltinių duomenis	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
6.2	Informacijos, aplinkos internetinėje ir Vilniaus interaktyviam žemėlapyje, atnaujinimas ir papildymas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
6.3	Kasmetinių triukšmo įgyvendinimo ataskaitų viešinimas	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
6.4	Rengti teritorijų planavimo sprendinių, susijusių su triukšmo prevencija, viešą svarstymą, poveikio aplinkai vertinimo svarstymą	VMSA Teritorijų planavimo skyrius	2024 – 2028
6.5	Rengti ir viešinti informaciją visuomenei apie triukšmo poveikį sveikatai, tylos svarbą bei prevencines priemones	VMSA Sveikatos apsaugos skyrius, Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	2024 – 2028
6.6	Ugdymo įstaigų, įsirengusių poilsio nuo triukšmo patalpas, gerosios praktikos pavyzdžių surinkimas, apibendrinimas ir viešinimas	VMSA Sveikatos apsaugos skyrius, Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	2024 – 2028
7	**Pramoninės veiklos zonų triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės**		
7.1	Teikti motyvuotus reikalavimus / pastabas PAV (Poveikio aplinkai vertinimo), SPAV (Strateginis pasekmių aplinkai vertinimo), TIPK (Taršos integruotos prevencijps ir kontrolės) rengėjams	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028
7.2	Surinkti duomenis iš valstybinėms institucijoms teikiamų ataskaitų, tokių kaip PAV (Poveikio aplinkai vertinimas), SPAV (Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas), TIPK (Taršos integruota prevencija ir kontrolė), apdoroti ir sukelti duomenis į duomenų bazes, skirtas triukšmo kontrolei ir prevencijos vykdymui	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028

Eil. Nr.	Priemonės, veiksmai	Atsakingas Vilniaus miesto savivaldybės skyrius, Vilniaus miesto savivaldybei pavaldi įmonė	Priemonės įgyvendinimo terminas
7.3	Atlikti analizę ir pateikti siūlymus dėl pramoninės veiklos zonų triukšmo šaltinių sklaidos mažinimo, triukšmo prevencinių priemonių įrengimo	VMSA Miesto aplinkos skyrius Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyris	2024 – 2028

Pagrindinių kelių triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės

AB Lietuvos automobilių kelių direkcija darbus valstybinės reikšmės keliuose planuoja, atsižvelgdama į Valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros 2022 – 2035 metų strategines gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3-340, esamas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo galimybes ir atliktų kelių tyrimų valstybinės reikšmės keliuose rezultatus.

Kelių eismo sukeliamo triukšmo valdymas aktualiuose kelių ruožuose vykdomas suderinamai su kelio rekonstravimo, remonto darbais, kurie planuojami, vadovaujantis sudaryta ir patvirtinta prioritetine eile. Rekonstruotinų ir remontuotinų magistralinių kelių ruožų prioritetinė eilė patvirtinta AB Lietuvos automobilių kelių direkcijos generalinio direktoriaus 2023 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. VE-90. Eilė peržiūrima ir atnaujinama kasmet (pagal metodikoje nurodytų taikomų kriterijų ir kelių homogeninių ruožų atnaujintus faktinius ir matavimais surinktus bei analizės metu apdorotus duomenis).

Pagrindinių kelių, patenkančių į Vilniaus aglomeracijos teritoriją, triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, kurias ketinama įgyvendinti per 2024 – 2028 m.:

- nuolatinės bendrosios kelių eismo sukeliamo aplinkos triukšmo prevencijos priemonės, t.y. nuolatinė kelio dangos būklės priežiūra ir vairuotojų švietimo priemonės-renginiai (saugus ir ekologiškas vairavimas prisideda mažinant kelių eismo sukeliamą aplinkos triukšmą);
- esamų triukšmo užtvarų sistemų A1 ir A19 keliuose palaikymas ir priežiūra.

Geležinkelių transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės

Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, kurias ketina įgyvendinti per 2024 – 2028 m. LTG įmonių grupė:

- LTG CARGO:
    - Vagonų atnaujinimo programos įgyvendinimas, įsigyjant naujus skirtingų tipų vagonus. 2024 – 2025 planuojama įsigyti 500 grūdvežių, tolesnė plėtra bus aiški 2025 m. 2024 – 2028 planuojama įsigyti 600 pusvagonių.

    - Traukos riedmenų atnaujinimas. Nuo 2027 m. planuojama įsigyti naujus elektrinius lokomotyvus (17 vnt.). Naujaisiais elektriniais lokomotyvais kroviniai bus gabenami

svarbiausia geležinkelio arterija tarp Vilniaus ir Klaipėdos, o tam reikalingą elektros energiją gaunama iš atsinaujinančių šaltinių.

- LTG LINK:
    - Elektrinių traukinių įsigijimas. Elektrinių (9vnt.) ir elektrinių-baterinių (6 vnt.) traukinių eksploatacija prasidės 2026 m. viduryje – 2027 m. pradžioje. Elektriniai traukiniai kursuos tarp sostinės ir Klaipėdos, o elektriniai-bateriniai, planuojama, tarp Kauno ir Šiaulių bei tarp Vilniaus ir Marcinkonių.

- LTG INFRA
    - Vilniaus aplinkkelio elektrifikavimas (Geležinkelio kontaktinio tinklo ruože Kyviškės – Valčiūnai – Vaidotai – Paneriai statyba). Geležinkelio transporto IX B koridoriaus geležinkelio ruožo Vilnius – Kirtimai – Valčiūnai elektrifikavimas. Šiuo metu tęsiami rangos darbai, planuojama rangos darbų pabaiga 2024 I – II ketv.

    - Vilniaus terminalų techninė plėtra. Priemone siekiama pritaikyti terminalus puspriekabių krovai bei didesniems konteinerių srautams taip sumažinant sunkvežimių skaičių ir atitinkamai skleidžiamą triukšmą ir išskiriamą ŠESD kiekį.

    - Taip pat siekiant užtikrinti kuo mažesnį triukšmo lygi nuolat atliekama:

        - Prekinių traukinių važiavimo per Vilniaus m. stotį ribojimas, nukreipiant traukinius aplinkkeliu. Siekti, kad per Vilniaus m. stotį per parą važiuotų ne daugiau nei 3 krovininiai traukiniai;

        - Pagal poreikį kasmet bus atliekama infrastruktūros priežiūra ir remontas: sandūrų skaičiaus mažinimas, protarpių reguliavimas, įdubų ištaisymas, bėgių virinimas ir keitimas, iešmų valymas, tepimas ir keitimas, padėklų, sąvaržų, guminių tarpiklių, iešminių pabėgių keitimas, pervažų remontas.

        - Periodiškas garsiakalbių techninės būklės, jų nukreipimo pusės, garso lygio bei informacijos pobūdžio kontroliavimas geležinkelio stotyse;

        - Sugriežtinta prekinių sąstatų apžiūra techninės priežiūros metu, ypač apžiūrint prekinių vagonų aširačių riedėjimo paviršių dėl defektų prevencijos. Nustačius riedėjimo paviršiaus pažeidimus, vagonai siunčiami remontuoti;

- Prekinių ir manevrinių lokomotyvų aširačių antbriaunių tepimo sistemos veikimo techninės būklės tikrinimas bei nustatytų trūkumų pašalinimas.

Oro transporto triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės

Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, kurių ketinama imtis per artimiausius 5 metus (2024 – 2028 m.):

- 2024 m. planuojama nustatyti LTOU aerodromų TAZ ir pradėti įgyvendinti teisės aktų nuostatas dėl kompensacijų už triukšmo mažinimo priemones;
- 2024 m. kartu su AB „Oro navigacija“ planuojama peržiūrėti ir atnaujinti triukšmo valdymo planą 2024 – 2028 m., kuriame numatomos triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės;
- LTOU diegiamos ir toliau planuojamos plėsti infrastruktūros atnaujinimo priemonės ir veiksmai yra glaudžiai susiję su antžeminio triukšmo mažinimu oro uostų teritorijose. Perėjimas prie elektra varomo antžeminio transporto, triukšmingų pagalbinių dyzelinių generatorių keitimas į tylesnius elektrinius, planuojamas taikyti vieno variklio naudojimas orlaiviui riedant riedėjimo takais, atnaujinama ar įrengta nauja perono, riedėjimo, kilimo-tūpimo takų danga ir kt. leidžia sumažinti antžeminio triukšmo lygius oro uostų teritorijose.

Nuolat vykdomos triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės:

- Orlaivių keliamo triukšmo matavimų atlikimas;
- Žemėnaudos planavimas ir valdymas. LTOU vykdo LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme Nr. XIII-2166 (toliau – SŽNSĮ) nurodytą veiklą, kurios metu dėl galimo neigiamo triukšmo poveikio visuomenės sveikatai turi būti nustatomos aerodromo triukšmo apsauginės zonos, kuriose taikomos minėtu įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Įgyvendindama SŽNSĮ reikalavimus, LTOU vykdo paruošiamuosius darbus, reikalingus triukšmo apsauginių zonų (toliau – TAZ) nustatymui, taip pat vadovaujantis Taisyklėmis – LTOU rengia perspektyvinius triukšmo žemėlapius, skirtus kompensacijoms išmokėti.

  Gyventojai, kurių sklypai patenka į perspektyvinių triukšmo žemėlapių ribas, patvirtinus minėtus žemėlapius, apie esamus ribojimus ir teisę į kompensacijas bus informuoti asmeniškai, siunčiant pranešimus pagal teisės aktų reikalavimus.;
- Antžeminių orlaivių operacijų lemiamo triukšmo mažinimas: Taikomas draudimas vykdyti variklio ir tuščiosios eigos bandymus nakties metu (nuo 22 val. iki 7 val.).;

- Su oro uosto ar aerodromo veiklos vykdymu susijusios triukšmo mažinimo priemonės:
    - Nuoseklaus leidimosi operacijų (Continuous Descent Operations, CDO) procedūrų laikymasis orlaiviams artėjant tūpti/ leidžiantis.;
    - Taikomas draudimas naudoti variklių traukos ir eleronų reversą stabdant nakties metu (nuo 22 val. iki 7 val.), kai tai įmanoma atsižvelgiant į saugos reikalavimus.;
    - Triukšmą mažinančių procedūrų (ICAO Noise Abatement Departure Procedures (NADP1), arba alternatyvių) taikymas.;
    - Nuoseklaus aukštėjimo operacijų (Continuous climb operations, CCO) procedūrų laikymasis.;
    - Išskridimai RWY 01 kryptimi vykdomi pagal paskelbtus SID (ang. Standard Instrument Departure) iki numatyto aukščio.;
    - Visakrypčių išskridimų RWY 01 kryptimi draudimas.
- Naudojimosi oro uostu ar aerodromu apribojimai: Vilniaus oro uoste triukšmo mažinimo procedūros atitinka Civilinių ikigarsinių reaktyvinių lėktuvų skrydžių ribojimo Lietuvos Respublikos oro uostuose taisykles . Šios taisyklės nustato apribojimus civilinių ikigarsinių reaktyvinių lėktuvų (toliau – lėktuvai) skrydžiams į arba iš Lietuvos Respublikos oro uostų.

Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių siekiamas rodiklis

Vilniaus miesto triukšmo prevencijos veiksmų plane numatomos triukšmo šaltinių keliamo ir jų veiklos lemiamo triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, kurios užtikrintų, kad palyginti su situacija, buvusia iki Veiksmų plano sudarymo pradžios, triukšmo ribinius dydžius viršijančio triukšmo veikiamuose pastatuose gyvenančių žmonių, ugdomų mokinių, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatuose gydomų pacientų skaičius sumažėtų 2,5 ir daugiau proc. (įskaičiuojant ir pastatuose, kuriuose per Veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpį bus įgyvendintos pastatų garso izoliacijai pagerinti skirtos priemonės, gyvenančių žmonių, ugdomų mokinių, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatuose gydomų pacientų skaičių).

Planuojamomis triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonėmis siekiama, palyginti su situacija, buvusia iki Veiksmų plano sudarymo pradžios, nuo kelių transporto triukšmo šaltinio keliamo triukšmo apsaugoti ne mažiau kaip 743 Vilniaus gyventojus (pagal L_{dvn} triukšmo rodiklį) ir ne mažiau kaip 961 Vilniaus gyventojus (pagal $L_{nakties}$ triukšmo rodiklį). Priemonėmis taip pat siekiama nuo triukšmo apsaugoti ne mažiau kaip 287 ugdomus mokinius ir ne mažiau kaip 395 stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatuose gydomus pacientus.

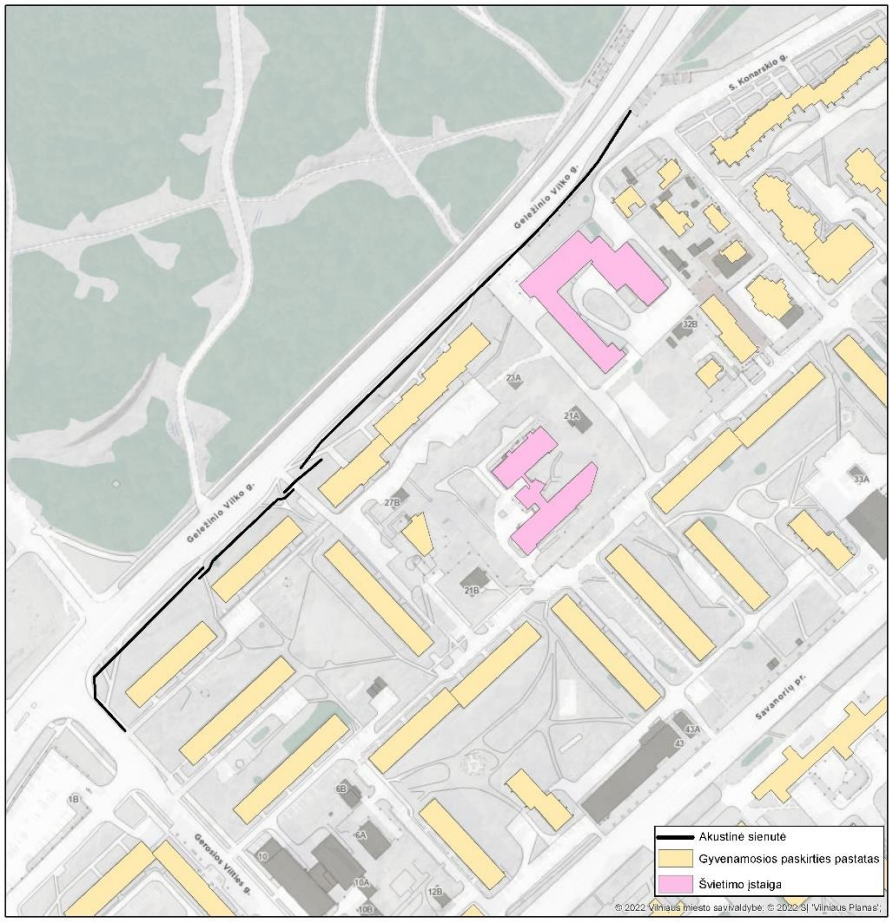
15 lentelė. Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės ir jų siekiamas rodiklis

Gyvenamoji teritorija / gyvenamosios paskirties pastatas	Maksimalus ekvivalentinis garso slėgio lygis		Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonė	Planuojamas triukšmo ribinius dydžius viršijančio triukšmo veikiamuose pastatuose gyvenančių žmonių, ugdomų mokinių, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatuose gydomų pacientų skaičiaus sumažėjimas	
	L_{dvn}, dBA	$L_{nakties}$, dBA		Pagal L_{dvn}	Pagal $L_{nakties}$
Geležinio Vilko g. teritorija: nuo Gerosios Vilties g. iki S. Konarskio g. (Vilniaus Jono Basanavičiaus gimnazija)	70-75	60-65	Priemonė – garso sklidimo kelyje (akustinė sienutė)	Gyventojų - 464; Ugdomų mokinių - 573	Gyventojų - 483
Oslo g. teritorija: ties Architektų g., Jonažolių g. ir Palaimos g. (Vilniaus „Ąžuolyno“ progimnazija , Vilniaus lopšelis-darželis „Žibutė“, Vilniaus lopšelis-darželis „Pakalnutė“, Viešoji įstaiga Respublikinė Vilniaus	70-75	60-65	Priemonė – garso sklidimo kelyje (akustinė sienutė)	Gyventojų - 247; Ugdomų mokinių - 1328; Gydomų pacientų - 26 228	Gyventojų - 505

Gyvenamoji teritorija / gyvenamosios paskirties pastatas	Maksimalus ekvivalentinis garso slėgio lygis		Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonė	Planuojamas triukšmo ribinius dydžius viršijančio triukšmo veikiamuose pastatuose gyvenančių žmonių, ugdomų mokinių, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatuose gydomų pacientų skaičiaus sumažėjimas	
	L_{dvn}, dBA	$L_{nakties}$, dBA		Pagal L_{dvn}	Pagal $L_{nakties}$
universitetinė ligoninė)					
Konstitucijos pr. 13	65-70	55-60	Pastato garso izoliacijai pagerinti skirta priemonė (akustiniai langai)	Gyventojų - 48	Gyventojų - 64
Žirmūnų g. 4	65-70	55-60	Pastato garso izoliacijai pagerinti skirta priemonė (akustiniai langai)	Gyventojų - 20	Gyventojų - 33
Šaltkalvių g. 20	65-70	55-60	Pastato garso izoliacijai pagerinti skirta priemonė (akustiniai langai)	Gyventojų - 77	Gyventojų - 83
Tuskulėnų g. 2	65-70	55-60	Pastato garso izoliacijai pagerinti skirta priemonė (akustiniai langai)	Gyventojų - 62	Gyventojų - 67
Savanorių pr. 56	65-70	55-60	Pastato garso izoliacijai pagerinti skirta priemonė (akustiniai langai)	Gyventojų - 238	Gyventojų - 287

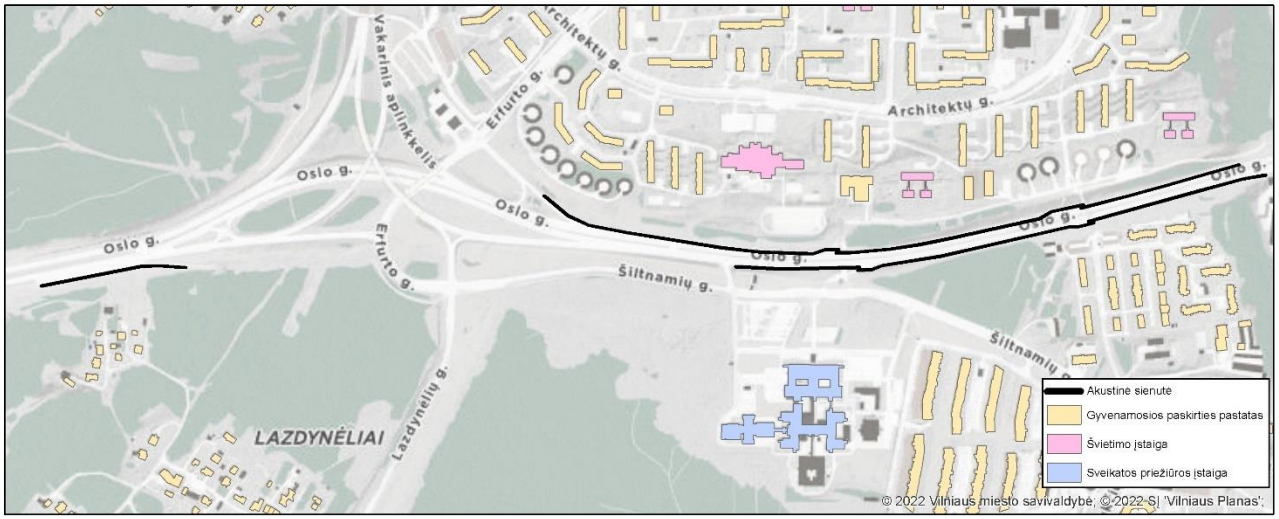
Numatoma, kad įgyvendinus Veiksmų plane numatytas triukšmo mažinimo priemones, kurių ketinama imtis per 5 artimiausius metus, nuo viršnorminio kelių transporto triukšmo bus apsaugoti pagal L_{dvn} rodiklį ~1 156 gyventojai, pagal $L_{nakties}$ rodiklį – ~1 522 gyventojai.

Geležinio Vilko g. teritorijai: nuo Gerosios Vilties g. iki S. Konarskio g. ir joje esančių gyvenamųjų pastatų ir bendrojo ugdymo mokyklos apsaugai siūloma įrengti keturias akustines sienutes, kurių aukštis ne mažesnis kaip 4 m, bendras ilgis – ~500 m (14 pav.).

14 pav. Triukšmo mažinimo priemonės Geležinio Vilko g. teritorijoje: nuo Gerosios Vilties g. iki S. Konarskio g.

Remiantis 2022 m. triukšmo slopinimo sienutės prie Oslo g., Vilniuje, statybos projektu, Oslo g. teritorijai: ties Architektų g., Jonažolių g. ir Palaimos g., planuojamos triukšmą mažinančios sienutės, kurių aukštis svyruotų nuo 2 iki 5 metrų (15 pav.). Numatomos 6 akustinės sienutės, kurių bendras ilgis – ~1,8 km, aukštis – 5 m, 6 akustinės sienutės, kurių bendras ilgis – ~260 m, aukštis – 4 m ir 2 akustinės sienutės, kurių bendras ilgis – 30 m, aukštis – 2 m. Parinktų sienučių parametrai turi būti tikslinami techninio projekto metu, atsižvelgiant į topografinę informaciją.

15 pav. Triukšmo mažinimo priemonės Oslo g. teritorijoje: ties Architektų g., Jonažolių g. ir Palaimos g.

Lyginamieji triukšmo žemėlapiai, kuriuose esama padėtis lyginama su galimomis situacijomis, įgyvendinus triukšmo mažinimo priemones, pateikti Priede Nr. 1.

Dirginamų ir tokių, kuriems trikdomas miegas, žmonių skaičius

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. V-2724 patvirtintas „Triukšmo kenksmingo poveikio įvertinimo metodų nustatymo tvarkos aprašas“, kuriuo nustatoma triukšmo kenksmingo poveikio įvertinimo metodų tvarka, taikoma sudarant Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytus triukšmo prevencijos veiksmų planus.

Kiekvieno triukšmo šaltinio kenksmingas poveikis gyventojams vertinamas atskirai. Jeigu tie patys gyventojai vienu metu yra veikiami skirtingų triukšmo šaltinių, jų daromas kenksmingas poveikis iš principo negali būti sumuojamas.

Padariniai, į kuriuos atsižvelgiama vertinant kenksmingą poveikį:

- Išeminė širdies liga (IŠL). Kenksmingas poveikis apskaičiuojamas, nustatant santykinę riziką;
- Didelis dirginimas (DD). Kenksmingas poveikis apskaičiuojamas, nustatant absoliučiąją riziką;
- Didelis miego trikdymas (DTM). Kenksmingas poveikis apskaičiuojamas, nustatant absoliučiąją riziką.

Vertinant didelį dirginimą ir didelį miego trikdymą dėl triukšmo, bendras gyventojų, kuriems triukšmo šaltinis daro kenksmingą poveikį, skaičius yra lygus absoliučiosios rizikos ir gyventojų, veikiamų triukšmo intervalo, skaičiaus sandaugų sumai. Nustatant kenksmingo poveikio absoliučiąją riziką, apskaičiuotas kenksmingas poveikis sveikatai: prieš triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimą (remiantis strateginio triukšmo kartografavimo metu nustatytu triukšmo veikiamų žmonių skaičiumi) ir įgyvendinus triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones. Gyventojų, kuriems daromas kenksmingas poveikis (didelis dirginimas arba didelis miego trikdymas), skaičius ir jo sumažėjimas, įgyvendinus triukšmą mažinančias priemones, pateiktas 16 lentelėje.

16 lentelė. Triukšmo kenksmingo poveikio įvertinimas

Kenksmingo poveikio padarinys	Gyventojų skaičius, prieš triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimą	Gyventojų skaičius, įgyvendinus triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones	Gyventojų skaičiaus sumažėjimas
Didelis dirginimas	34 600	33 927	673
Didelis miego trikdymas	7 324	7 151	173

Didelį dirginimo poveikį patiriančių gyventojų skaičius sumažėja per 673, didelį miego trikdymą poveikį patiriančių gyventojų skaičius sumažėja per 173.

Ilgalaikė strategija

Ilgalaikio strateginio planavimo dokumentai ir juose esančios tiesiogiai su triukšmo prevencija ir mažinimu susijusios nuostatos ir įgyvendinamos priemonės skirtos numatyti nepertraukiamą ir tolygų triukšmo valdymą.

2021 m. liepos 14 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintas savivaldybės strateginis plėtros planas yra ilgojo laikotarpio (4 – 10 metų trukmės) planavimo dokumentas, skirtas aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai savivaldybės teritorijoje planuoti ir rengiamas atsižvelgiant į kitus strateginio ir programavimo lygmens planavimo dokumentus. Tai yra vienas pagrindinių miesto strateginio valdymo dokumentų, kuriuo vėliau vadovaujamasi rengiant trumpesniojo laikotarpio strateginio planavimo dokumentus.

Siekiant mažinti transporto sukeliamą neigiamą poveikį žmogui, Vilniaus mieste prioritetas yra teikiamas darniam judumui pėsčiomis, dviračiu, viešuoju transportu ar kitomis žmogui ir gamtai draugiškomis priemonėmis. Įvairiomis inovatyviomis viešojo transporto ir kitų darnaus judumo būdų patrauklumą didinančiomis priemonėmis yra siekiama, kad 2030 m. prioritetas būtų teikiamas darniam keliavimo būdui, o kelionių, atliekamų nuosavu automobiliu, dalis mažėtų.

Inovatyviai judumo sistemai įgyvendinti yra keliami keturi tikslai:

5. Trumpa ir sklandi kelionė;
6. Į žmogų orientuota susisiekimo infrastruktūra;
7. Ženkliai sumažintas neigiamas poveikis žmogui ir aplinkai;
8. Augantis miesto pasiekiamumas.

Darnus ir tvarus judėjimas yra pagrindinis judumo srities prioritetas. Vilniaus mieste įgyvendinamos įvairios priemonės, mažinančios transporto sukeliamą triukšmo ir taršos lygį bei diegiančios žaliosios ekonomikos principus ir skatinančios naudotis žmogui ir aplinkai draugiškomis transporto priemonėmis.

Savivaldybės strateginiame plėtros plane numatytas uždavinys: miesto susisiekimo sistema – draugiška gyventojų sveikatai ir aplinkai. Šiuo uždaviniu yra siekiama mažinti susisiekimo sistemos sukeliamą neigiamą poveikį žmogui ir aplinkai bei diegti darnaus judumo ir žiedinės ekonomikos principus.

Pagrindinės priemonės numatytam uždaviniui pasiekti:

- Parengti, patvirtinti ir pradėti taikyti žiedinės ekonomikos principus susisiekimo infrastruktūros projektų įgyvendinime;
- Sudaryti sąlygas aktyvesniam elektromobilių naudojimui įrengiant elektromobilių įkrovimo stoteles;
- Atnaujinti viešojo transporto priemonių parką ekologiškomis transporto priemonėmis;
- Įvesti mažos taršos zonas;
- Sudaryti sąlygas ir pradėti naudoti miesto lygio oro mobilumo susisiekimo sistemas;
- Skatinti dviračių naudojimą prekių transportavime ir įmonių veikloje;
- Tobulinti logistikos sistemą Vilniaus mieste;
- Įgyvendinti triukšmo valdymo sprendimus.

Nuostatos dėl numatomo Veiksmų plano įgyvendinimo užtikrinimo ir rezultatų įvertinimo

Veiksmų plane numatytos triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės gali būti įgyvendinamos kaip atskiri projektai (langų keitimas, akustinės sienelės, triukšmą mažinantis asfaltas ir kt.) arba kaip infrastruktūros projekto sudėtinė dalis (gatvių rekonstrukcija ir kt.). Įgyvendinant planuojamus projektus rengiami detalūs techniniai projektai, kuriuose atsižvelgiant į topografinę bei kitą aktualią informaciją, tikslinami triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių sprendiniai, priemonių tipas, pobūdis bei parametrai. Taip pat Veiksmų plane numatytos priemonės ir veiksmai įgyvendinami vadovaujantis triukšmo valdymą ir triukšmo šaltinių valdytojų įsipareigojimus reglamentuojančiais teisės aktais, programomis ir planais.

Vilniaus miesto savivaldybė, kasmet vykdydama Veiksmų plane numatytas triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones ir rengdama kasmetines Veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitas, tęstiniu procesu per penkerius metus užtikrina visų Veiksmų plane pateiktų priemonių įgyvendinimą.

Rezultatų įvertinimas atliekamas vykdant Veiksmų plano monitoringą (stebėseną), kurio metu surenkama informacija apie įgyvendintas / neįgyvendintas priemones, bei jų efektyvumą ar nepasiekto rezultato priežastis. Įgyvendinus triukšmo mažinimo priemones, svarbu, kad būtų įvertintas jų akustinis efektyvumas. Geriausias sprendimas akustiniam efektyvumui įvertinti – tai natūriniai triukšmo matavimai.

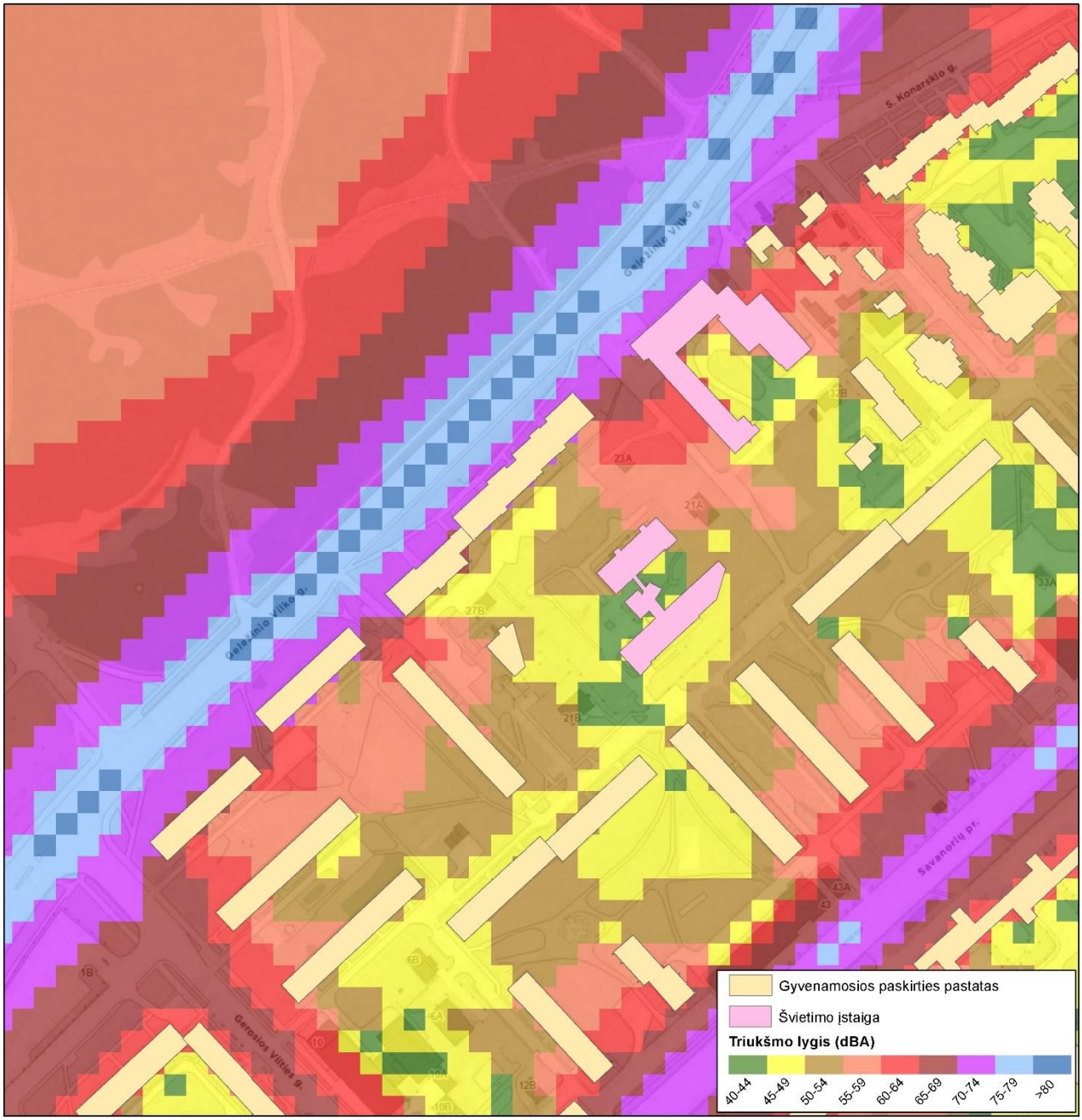
Kasmet už praėjusius metus turi būti parengta atskirų priemonių ar jų grupių įgyvendinimo ataskaita, kurioje ties įgyvendintomis priemonėmis pateikiamas priemonių įgyvendinimo trumpas aprašymas ir rezultatas, ties neįgyvendintomis – nurodomos priežastys. Bendra viso Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo ataskaita, remiantis kasmetinės Veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenos rezultatais, turi būti rengiama 2028 m. IV ketvirčio pabaigoje. Visos ataskaitos viešinamos Vilniaus aplinkos internetinėje svetainėje.

Priedai

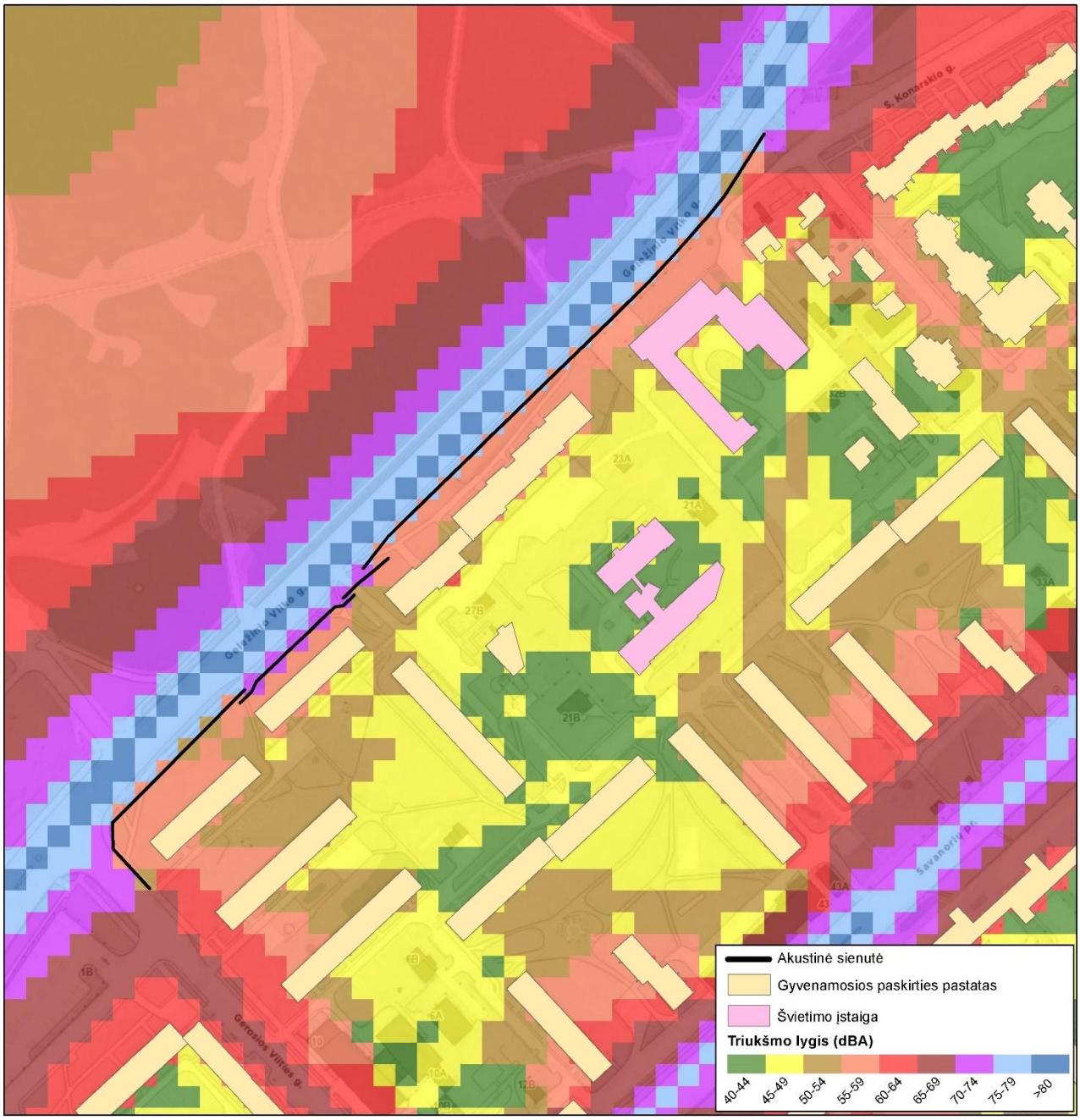
Priedas Nr. 1

Geležinio Vilko g. teritorija: nuo Gerosios Vilties g. iki S. Konarskio g.

Esama akustinė situacija

Akustinė situacija įgyvendinus triukšmo mažinimo priemones

Oslo g. teritorija: ties Architektų g., Jonažolių g. ir Palaimos g.

Esama akustinė situacija

Akustinė situacija įgyvendinus triukšmo mažinimo priemones

